Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

XLIX NR. 6. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 24, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Nusiginklavimo kalbos gaišina svarbesnius darbus

Johnsonas mėgins tartis dalim, kurios sutiks mažiausia pasipriešinimo iš Sovietų, o taip pat iš Vokietijos. Vengs didesnių klausimų ir įtampos prieš rinkimus

Ženevoje nusiginklavimo konferencija sausio 21 pradėta, anot Chr. Sc. Monitor, be fanfarų. Atrodo, lyg pagrindiniam konferencijos dalyviam, J. Valstybėm ir Sovietam, ta konferencija yra nemalonus svarbesnių vidaus reikalų gaišinimas: Chruščiovui "didžiąją chemiją" organizuoti, Johnsonui — rinkimus. Tačiau abidvi pusės nori turėti iniciatyvą savo rankose ir rodyti gerą valią bei planus nusiginklavimui įvykdyti.

AMERIKA: Siūlymai panaujinti, bet vis tiek su kontrole

Amerikos atstovas **William C. Foster** sausio 21 paskaitė prezidento Johnsono laišką su penkiais siūlymais: 1. atsisakyti nuo karinės jėgos vartojimo ar ja grasinimo sienom ar demarkacijos linijom pakeisti; **atsisakyti taip pat nuo subversijos, ginklų pristatymo tam tikroje teritorijoje vyriausybei pakeisti,** 2. įšaldyti visokias atominių sprogmenų gabenimo priemones dabartiniame lygyje, 3. mažinti atominės medžiagos gaminimo fabrikus, juos uždarant vienas prieš vieną iš abiejų pusių ir **uždarymą kontroliuojant,** 4. įsteigti stebėjimo punktus apsaugai nuo staigaus užpuolimo, 5. sustabdyti atominių ginklų perdavimą kitiem kraštam, kurie jų neturi.

SOVIETAI: Siūlymai septyni, bet seni

Sovietų atstovas Carapkinas tuojau atsakė į siūlymus savais siūlymais — septyniais punktais, kurie buvo jau seniau daug sykių girdėti. Tarp jų: sumažinti kariuomenių skaičių Europoje, sudaryti nuatomintas zonas vidurio bei šiaurės Europoje, Balkanuose, Viduržemio jūrų srityje, pasirašyti nepuolimo sutartį ir t.t.

KAS TOLIAU: Priimtini ar nepriimtini siūlymai

H. Tribune mano, kad Chruščiovui nepriimtinas Johnsono pirmas siūlymas, nes Chruščiovas turėtų tada atsisakyti nuo revoliucijų rėmimo. O kontrolės priminimas tai esąs Sovietam prakeikimas. Du paskutiniai punktai Sovietų jau buvo anksčiau priimti.

Belieka toliau posėdžiauti ir dėmesį nukreipti į labiau degamus reikalus.

ŽENEVOJE AMERIKA: W. C. FOSTER.

ŽENEVOJE SOVIETAI: S. K. CARAPKIN.

DE GAULLE: Po Azijos nauji žygiai į Maskvą ir P. Ameriką

Prancūzija sausio 21 atmetė Amerikos protestą dėl kom. Kinijos pripažinimo. Santykiai tarp Amerikos ir Prancūzijos seniai buvo toki atšalę. Kanados min. pirm. **Pearsonas,** kuris sausio 21 atvyko pas prezidentą Johnsoną, mėginsiąs tarpininkauti tarp Amerikos ir Prancūzijos.

KUBA IR MASKVA

Chruščiovas paskelbė, kad garantuoja Kubos "ūkinę nepriklausomybę" nuo Amerikos "imperializmo". Konkrečiai, tvirtinama, pažadėjęs mokėti didesnes kainas Castrui už cukrų. Savo ruožtu Castro kalboje pasisakė už "taikingą koegzistenciją" ir net gerus santykius su J. Valstybėm. Laikoma, kad tai Castro tolimas nuo komunistinės Kinijos.

— **Maskva** skiria į Bonną atstovu Vladimirą Semionovą, kuris laikomas Chruščiovo geriausiu specialistu Vokietijos klausimais.

— **Sovietai užsakė** Vokietijoje chemijos fabrikam įrengimų už 5 bil. markių.

— **Newsweek pranešė,** kad prezidentas de Gaulle siunčia į Maskvą buvusį min. pirm. **Edgar Faure,** kuris paruošė susitarimą su kom. Kinija. Jo uždavinys — ištirti galimybes sutelkti pramonines valstybes atsilikusiom tautom paremti, antra, įtikinti Chruščiovą ir pradėti naujas nusiginklavimo derybas, įtraukiant ir kom. Kiniją.

— **Sovietai** pranešė, kad jie neturi nieko prieš kom. Kinijos pripažinimą.

Amerikos spaudoje didelio dėmesio atkreipta į prezidento de Gaulle vizitą, kurį jis pažadėjo Brazilijos prezidentui Goulart. Vizitas būsiąs rudenį. Bet kovo mėn. de Gaulle lankysis Meksikoje ir gal būt kitose lotynų Amerikos šalyse.

IŠEJO: E. R. MURROW

ATĖJO: C. T. ROWAN

Parduoti Maskvai — taip, Kubai — ne?

Amerikos kviečių prekyba su Sovietais įdavė argumentą visiem tiem sąjungininkam, kurie nori pateisinti savo prekybą su komunistais. Labiausiai anglam ir ispanam.

Anglijos atstovas J. Tautose Dean sausio 22 viešai ir aiškino, kad **Anglijos autobusų pardavimas kaip ir Amerikos kviečių pardavimas** remias i **tuo pačiu "savuoju interesu".**

Valstybės sekretorius Rusk tą pat dieną, sausio 22, taip pat viešai aiškino skirtumą tarp Kubos ir kitų komunistinių režimų, teisindamas prekybą su kitais, smerkdamas prekybą su Kuba. **Atmesdamas Kubos lyginimą su kitais komunistiniais režimais, jis nurodė, kad Kuba vykdo "aktyvų terorizmą" lotynų Amerikoje. Taigi pardavimas Kubai remia jos terorizmą.**

Rusk argumentą silpnino tą dieną paskelbtas pranešimas, kad Kuboje buvo rengiami teroristai ir sabotažninkai Zanzibarui jau nuo 1961 ir kad rengė čia sovietų ir kinų komunistų specialistai. Taigi skirtumas dingsta tarp faktų, ar remi Kubą ar remi Maskvą, ar remi Chruščiovą ar Castro.

PANAMA KONFLIKTĄ GILINA

Nutrūkus diplomatiniam santykiam tarp Amerikos ir Panamos, nutrūko ir ūkinė Amerikos pagalba Panamai. Panamos atstovas tartis tarpamerikinėje komisijoje įgaliotas nesitraukti "nė pėdos" ir kaltinti Ameriką "ūkine agresija", jei neduos paramos.

— **Portugalija** žada taip pat pripažinti kom. Kiniją. Tuo žingsniu tikisi sušvelninti komunistų veiklą Angoloje. Tai bus žingsnis nuo Amerikos politikos.

— **Gallupo institutas** rodo didelę balsuotojų persvarą Johnsono naudai prieš jo galimus konkurentus Rockefellerį ir Goldwaterį. Johnsonas 77 procent., Rockefelleris 16, Johnsonas 75, Goldwateris 18.

TREJOPI ŽVILGSNIAI Į DE GAULLE

Ar de Gaulle bankrotuoja ar auga? Ar jį turim smerkti ar juo žavėtis, pritarti ir jam dėkoti?

De Gaulle visada buvo kontraversinis asmuo: kartais giriamas kaip didelio pramatymo valstybės vyras, kuriam lygių Europoje nebeliko; dažniau peikiamas, maniaku, diktatorium ir atgyvenusiu nacionalistu apšaukiamas.

Kai prieš metus de Gaulle pasuko keliu, priešingu Amerikos politikai; kai dabar pasiskelbė santykius užmegsiąs su kom. Kinija, audra pakilo prieš jį Europoje, o ir Amerikos spauda sustiprino žodžius apie jį. Gausių pasisakymų eilėje galima dėmesį nukreipti į trejopus ryškesnius pavyzdžius, kuriuose de Gaulle vertinamas skirtingai.

PIRMAS: Tai devyniolikto į o šimtmečio nacionalistas, kuris baigia Prancūziją izoliuoti

De Gaulle "rūpi tik Prancūzijos didybė, ne Europos didybė ar žmonijos gerovė. Jei jis palaiko santykius su Prancūzijos draugais, tai tik tiek, kiek tai padeda įtraukti juos į Prancūzijos satelitus, kad paryškintų jos didybę. Jei jis kviečia į Europos vienybę, tai tik tiek, kiek tai gali reikšti Prancūzijos didėjimą".

Jam rūpi "siauras nacionalizmas iš devynioliktojo šimtmečio". "Jis negali sėdėti su Vokietijos kancleriu ar J. Valstybių prezidentu kaip lygus partneris". De Gaulle apgavęs Adenauerį. De Gaulle sulaužęs su Adenaueriu sudarytą sutartį.

Ir dėl tokio de Gaulle "Prancūzija šiuo metu izoliuota net nuo artimiausių savo draugų kontinente".

Taip rašė **Louis J. Halle** (Times Magazine), buvęs valstybės departamento planavimo štabo narys, dabar dėstytojas Ženevos tarptautinių reikalų institute. Taigi žmogus, kurio eitos ar einamos pareigos skatintų atsargiai vartoti žodžius.

ANTRAS: Kai mes darome ne tai, ką kalbame, tai de Gaulle auga

"Washingtonas, kuris pritaria nacionalizmui šiaurės Amerikoje, Afrikoje ir Azijoje, baiminasi, kada jis reiškiasi vakarų Europoje. Siekdami padaryti Europą sau lygią visais atžvilgiais, mes norim pasilaikyti sau veto teisę tiem dalykam, kurie sudaro tą lygybę". "O Europa jau visai atsigavo po karo ir yra pasirengusi būti lygiu partneriu santykiuose su J. Valstybėm". Dėl to ir kilęs konfliktas tarp deGaulle ir Amerikos.

Ar de Gaulle izoliuotas? "Tiek Prancūzijos viduje, tiek prieš penkis savo bloko (ūkinės bendruomenės) narius de Gaulle nėra praradęs savo didybės. Prancūzijos viduje rimta opozicija yra nesąmonė. O de Gaulle penki partneriai bendroje rinkoje yra suglumę ir silpni".

"De Gaulle ambasadorius Londone įspėjo Paryžių, kad jeigu Prancūzija blokuos Macmillano pastangas įeiti į bendrąją rinką, tai konservatorių partija bus įtūžusi prieš Prancūziją per visą generaciją. Ir ką dabar matom? Matom, kad toriai (konservatoriai), rengdami savo rinkiminę programą, įtraukė reikalavimą Anglijai ... turėti savo tautinę atominę jėgą ... Tai skamba kaip transkanalinis gaullizmas".

Tai žodžiai **C.L. Sulzbergerio** (Times), kuris jau seniai rėmė mintį, kad Amerika bendradarbiautų su de Gaulle ir kad tam tikslui duotų jam reikiamos atominės informacijos, laikydama jį lygioje padėtyje su Anglija. Dėl tos nelygybės ir kilęs konfliktas tarp Amerikos ir Prancūzijos, ir suirusi Atlanto vienybė.

TREČIAS: Sveikinkime ir dėkokime de Gaulle

"Mes turime pripažinti — nors politiškai ir nepatogu būtų tai garsiai pasakyti, — kad jis (de Gaulle) jau pasiekė svarbų laimėjimą. Jis pašalino neperkopiamą kliūtį galimam susipratimui su Kinija" (Kinija sutiko nereikalauti, kad Prancūzija nutrauktų santykius su nac. Kinija).

"Prancūzija grįžta į tolimuosius rytus kaip didžioji jėga. Ir jei mes būsime protingi, mes tai sveikinsime ... Mano supratimu, mes turėtume sveikinti gen. de Gaulle pamokymą, jo paramą, jo įtaką, kuri yra didesnė, nei daugelis iš mūsų manome, ir jo iniciatyvą, nes be jo pagalbos mes negalėtume vieni garbingai išsipainioti iš painiavos rytų pietų Azijoje. De Gaulle kalbėjo prezidentui Kennedy, kai jie susitiko Paryžiuje 1961, kad nėra įmanomas jokis karinis sprendimas (Vietnamo) ir kad reikia ieškoti politinio sprendimo ... Gen. de Gaulle yra karinis mintytojas aukščiausios rūšies ... Be abejo, vyriausybė formaliai protestuos prieš Prancūzijos sprendimą. Bet ateis dienos, kada mes būsim dėkingi".

Tai **W. Lippmanno** (H. Tribune) žodžiai — to paties Lippmanno, kuris taip neseniai kalbėjo žodžius, panašius kaip pirmasis šioje apžvalgoje asmuo. Bet Lippmannas dabar stoja už de Gaulle, nes mato patogų momentą jo rankom įvykdyti seną jo ir Americans for Democratic Action siekimą — pasitraukti iš Azijos ir priimti Kiniją į J. Tautas, paliekant jose taip pat Formozos valstybę (ne nacionalinę Kiniją, ne antrąją Kiniją).

Ar tai Lippmanno politika ar tai Amerikos politika, jau kitas klausimas.

— **Maskvoje** iš Lumumbos vardo universiteto pasitraukė 40 afrikiečių. Jie vyksta į Vokietiją, kur jiem yra sudarytos sąlygos bendrom Washingtono ir Bonnos pastangom.

POLITINIŲ VEIKSNIŲ PASITARIME: pavergtų tautų garsinamą evoliuciją laisvės link laikė — iliuzija, pritarė Alto kongresui Washingtone

New Yorke sausio 11 turėjo bendrą pasitarimą Alto, Vliko, Laisvės Komiteto ir diplomatinio sekretoriaus atstovai. Komunikato, kuriame būtų informuota apie pasitarimų eigą, svarstytus klausimus ir prieitas išvadas, nebuvo paskelbta. Tad visuomenei informuoti panaudojama tiek, kiek buvo paskelbta **Drauge** sausio 16.

Dalyvavo iš Alto L. Šimutis ir P. Grigaitis, iš Vliko A. Trimakas ir J. Audėnas, iš Laisvės Komiteto V. Sidzikauskas ir V. Vaitiekūnas, iš diplomatinio sektoriaus gen. konsulas J. Budrys.

Pasitarime dalyvaujančių organizacijų atstovai pranešė apie savo organizacijų veikimą ir bendrą politinu padėtį, Lietuvos laisvės vietą joje įvertino tokiom išvadom:

"Lietuva yra viena pirmųjų pasaulio karo aukų, išsprendimo laukiantis jo palikimas. Šių dienų Lietuva yra dvigubos geležinės uždangos nuo laisvojo pasaulio atskirta. Jos ir jos kaimynų — Latvijos ir Estijos — politinė ir teisinė padėtis darosi jautri ir opi, kai Vakarai daro žygius gerinti santykius su pavergtiesiems kraštams Maskvos užkartais komunistiniais režimais, besąlygiškai plėsti su jais prekybinius ir kultūrinius mainus ir likviduoti Sovietų agresijos sukeltą šaltąjį karą. Lietuva ir kitos Baltijos valstybės turi pagrindo laukti Vakarų valstybių politinių ir diplomatinių žygių, kurie vestų į Baltijos valstybių nepriklausomybės ir laisvės atstatymą. Tie žygiai vedant betarpiškus diplomatinius pasitarimus su Maskva taikai Europoje įgyvendinti.

Laisvasis pasaulis sovietai ir pavergtosios Baltijos tautos turi žinoti, kad ne tik Vokietijos ir Berlyno problemos, bet ir Sovietų agresija prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją nėra Vakarų užmiršta ir kad sovietinių karinių jėgų ir agentų pasitraukimas ir Baltijos tautų apsisprendimo gyventi laisvai ir nepriklausomybės atstatymas ir respektavimas yra viena pagrindinių sąlygų tarptautinei įtampai atslūgti. Tam tikslui numatyti atitinkami lietuvių politinių veiksnių žygiai Washingtone.

Pasitarimo dalyviai laiko, kad ypač šiais metais, kai Vakaruose reiškiasi nekantravimas sunormalinti ir pagerinti santykius su komunistiniu pasauliu ir kai tas nekantravimas grindžiamas laipsniškos pavergtųjų kraštų evoliucijos į nepriklausomybę ir laisvę iliuzija, Vasario Šešioliktosios minėjimai turi ypatingai pademonstruoti lietuvių tautos nepalaužiamą valią ir ryžtą. Tie minėjimai turi būti giliai prasmingi, gausus ir dosnūs".

Tai bendras padėties įvertinimas. O apie konkrečius užsimojimus informavo dar Altas:

"Alto atstovai painformavo pasitarimo dalyvius apie jos šiais metais organizuojamą didelį lietuvių kongresą, turintį įvykti paskutiniame birželio mėn. savaitgalyje šio krašto sostinėje. Pritardami tai akcijai, pasitarimo dalyviai vieningai reiškė į įsitikinimą, kad tas kongresas bus tikras 'lietuvių žygis į Washingtoną' ".

Pasitarimas su latviais ir estais

Sausio 12 Alto atstovai dalyvavo jungtinio Amerikos pabaltiečių komiteto metiniame susirinkime. Plačiau pasiinformuota rengiamos New Yorke pasaulinė parodos ir pabaltiečių dalyvavimo joje reikalais. Išryškėjus, kad pabaltiečių dalyvavimui parodoj kad ir kultūrinėmis programomis parodos vadovybės nesudaromos palankios sąlygos, pavesta pabaltiečių komiteto pirmininkui atkreipti parodos komiteto pirmininko Moses dėmesį, suorganizuojant ir pasiunčiant pas jį specialią delegaciją."

Pereitais metais pabaltiečių komitetui pirmininkavo Alto pirmininkas L. Simutis, šiemet pirmininkauja estų tautinio komiteto pirmininkas Julius Kanguru.

Naujienos sausio 16 apie veiksnių pasitarimų turinį nieko nepranešė, net ir to, kad Altas rengia kongresą Washingtone, daugiau pranešė, kad buvo pūgos ir kad dr. Grigaitis grįžo į Chicagą su 6 valandų pavėlavimu. Draugas savo pranešimą pavadino "Posėdžiavo lietuvių politiniai veiksniai", Naujienos "Dr. Grigaitis grįžo".

SĄJUNGININKAI. — Niekas nesusilaukia tiek karikatūrų kaip prezidentas de Gaulle.

DANNY KAYE, žinomas filmų artistas, stovi eilėje prie Lenino mauzoliejaus. Šią vasarą Maskvoje buvo tarptautinis filmų festivalis.

KAS ILGIAU PAGYVENA, TIE SEKAMI DIENĄ, NAKTĮ

DIDYSIS BROLIS DAR VIS TEBESERGSTI (2)

Inturisto globoje ir nelaisvėje:

Visi lankytojai — toliau dėsto Crankshaw — išskyrus valdžios pakviestus žmonės, ten gyvenančius diplomatus ir užsienio korespondentus, yra aptarnaujami Inturisto, kuris turi savo atstovybes pagrindiniuose viešbučiuose, skirtuose užsieniečiam. Turistai esti apginkluojami viza, kuri rodo, kiek laiko leidžiama pasilikt Sovietuose ir, pro kurias vietas jie turi išvykti. Vis tai parūpina Inturistas. Keleivis pasitinkamas aerodrome ar geležinkelio stoty Inturisto vadovo, paimamas ir nugabenamas Inturisto viešbutin. Nėra čia tokio klausimo, kad turistas laisvai pasiimtų taksi, laisvai pasirinktų sau viešbutį, sėstų į traukinį ar lėktuvą pagal savo norą ir savą pasirinkimą. Nuo pat pradžios Inturistas paima savo globon—duoda bloką kortelių, pagal kurias jis gaus maistą tik tam tikruose viešbučiuose ar restoranuose. Už korteles jo yra iš anksto sumokėta. Jei turistas sukombinuotų pavalgyti kur kitur nei Inturisto skirta, jam tektų sumokėti už dvejus pietus. Viešbuty turistas taip pat yra Inturisto globoje — Inturistas jam parūpina bilietus į teatrą, kitu būdu negaunamus; aprūpina ekskursijom, kurios yra gausios ir įdomios; parūpina transporto priemones, bet kur jis vyksta, viską žino Inturisto šoferis.

Jei turistas ima rodyti iniciatyvą pamatyti tokią vietą, kuri nepageidaujama rodyti, turistui nebus sakoma, kad negalima. Su maloniu nusišypsojimu betgi jo noro įvykdymas bus atidėliojamas. Jei atidėliojimas negelbsti, apgailestaus, kad keliai dabar taisomi, ar pastatas dėl restauravimo uždarytas. Rusas gali tęsti tokį žaidimą su turistais, kuriem laikas yra ribotas. To negali su diplomatais ar užsienio korespondentais, kurie yra apsigyvenę mėnesiam ar metam. Tad jiem taikomi kitoki ir metodai...

Eilinis turistas turi dar ir tiek laisvės, kad gali aplankyti nenumatytas vietas, gali užeiti į kavinę ir restoraną išgerti, bet tai jam atsieis naujus pinigus. Gali sėsti į tramvajų ar autobusą; gali paimti net ir taksi; gali kalbėtis su kitais žmonėm ir tie su juo. Bet visa ši jo laisvo judėjimo sritis yra labai ribota. Ribota laiku — tiek, kiek gali pamatyti ryto ar popiečio metu; ribota vieta —Inturisto viešbučio rajonuų; taksi neveš toli, nes tolimesnei ekskursijai turi būti Inturisto šoferis.

Net jeigu turistas bus atvykęs savu automobiliu, jis turi laikytis aiškiai nurodytų kelių ir gazolino bei kitų reikmenų gaus tik prie šių kelių. Išsilenkti iš kelio pavojinga.

Dviejų trijų savaičių pakanka vizitui, kad turistas įsitikintų matęs viską, ką jis per tiek laiko galėjęs pamatyti. O jei jis pabūtų šešis mėnesius ar daugiau, jam nebūtų kliudoma ir daugiau pamatyti.

Bet čia — sako Crankshaw — ir yra jo klaida.

Jeigu ilgiau pabūsi:

Kiekvienas, kuris dėl kurių priežasčių turi pasilikti Sovietų Sąjungoje ilgiau kaip mėnesį ar du, jau pasijus esąs sekamas; ir juo ilgiau išbus, juo sekimas bus glaudesnis ir labiau slėgiantis.

Turistas maloniai nustebintas nesąs sekamas. Bet policijai ir nėra reikalo jį sekti — eikvoti brangiai specializuotus sėklius nedidelei žuviai. Jie žino, kad turistas nenuplauks toli. Viešbuty jo judėjimas sekamas aukštų prižiūrėtojų, kurie dieną ir naktį sėdi prie savo staliukų ties kiekvienais laiptais, elevatoriais. Turisto judėjimas už viešbučio yra sekamas šoferio. Jeigu jis norės susitikti su įtartinu asmeniu, jis bus tuojau sučiuptas, nes yra sekamas anas įtariamasis. Turistas neturi jokios galimybės išlikti rimtai nežinomas.

Kitaip yra su tais, kurie Rusiją labiau pažįsta, rusiškai kalba, ilgiau pagyvenę ar lankosi specialiais tikslais. Tie sekami dieną ir naktį.

Vienas sovietų diplomatas privačiame pasikalbėjime juokėsi iš Crankshaw, kuris po vienos savo kelionės rašė, jog jis nebuvo sekamas. "Aš galiu — kalbėjo diplomatas — tamstai pasakyti, kur jis ėjo ir ką veikė per visą savo buvimą Maskvoje". Ir išsitraukęs užrašų knygelę pradėjo skaityti vietų ir asmenų vardus.

Nuolat gyvenantiem:

Nuolatiniam gyventojam sekimo tinklas glaudžiau užtraukiamas. Draudimas judėti laikraščių korespondentam ir net diplomatam yra iš tikrųjų griežtesnis negu eiliniam turistui. Ryšiai su gyventojais rusais yra nuolatinėje kontrolėje. Ir juo ilgiau kas gyvena Rusijoje, juo labiau vengia su jais susitikti, kad nesukompromituotų nekaltų žmonių.

Atstovybės yra sekamos, nes visi atstovybių nariai laikomi šnipais. Ir atstovybių nariai, ypačiai jaunesnieji, stengiamasi įtraukti į kompromituojančias situacijas, kad galėtų paskui šantažuoti.

Tokia yra Rusija, — sako Crankshaw, — ne turistinė Rusija, bet ta tikroji, kurioje atsidūrė prof. Barghoornas.

Užsieniečių įtarinėjimas yra tokis gilus ir tokis gaivališkas, kad nerusui sunku tai suprasti. Reikės — sako Crankshaw — daug laiko, iki Rusijos vyriausybė pajėgs galvoti apie užsienietį ne kaip apie šnipą, bet kaip ieškantį informacijos bei pramogos.

Tokias ''Times Magazine'' bendradarbio informacijas paskaičius, daros suprantama, kodėl autorius savo straipsnį pavadino: "Didysis brolis dar vis tebesergsti", ir pridėjo antrinį paaiškinimą: "Turistai dažnai yra nustebinti 'laisvėm', kurios jiem leidžiamos dabar Rusijoje. Bet ekspertai žino, kaip tai parodė Barghoorno istorija, kad anas įspūdis yra iliuzija".

MASKVOS METRO — požeminio traukinio stotis, kuria rusai didžiuojasi prieš užsienio turistus.

SPAUDA

NEREIKALINGI GRASINIMAI

N. Lietuva sausio 15 paskelbė laišką, kuriame J. Pyragius, K. Šimkus, I. Taunys grasina "imtis bet kokių priemonių" prieš Lietuvių Enciklopediją, jei ji neatšauks apie juos XXIX tome paskelbtų "sąmoningų šmeižtų.

Kuo jie buvo apšmeižti? O gi buvę pavadinti "kažkieno samdiniais". — Atverti enciklopedijos nurodytą tomą ir tikrini. Įspūdis, kad laiško autoriai enciklopedijos nėra skaitę, nes joje nieko nekalbama iš viso apie "samdinius".

Bet enciklopedijoje kalbama apie pučą, kuris buvo surengtas 1941 liepos 23-24 naktį prieš laikinąją vyriausybę ir minėtų asmenų rolę tame puče: "VI. 23 Kurmies veiklą parėmė iš Berlyno atvykęs mjr. J. Pyragius. Laikinajai vyriausybei majoro J. Pyragiaus spaudimui nepaklųsus, jis su I. Tauniu, V. Stanevičium (Staneika), J. Vokietaičiu ir kt. voldermarininkais VI.23-24 naktį suruošė pučą. Jie pašalino Kauno komendantūros bataliono vadą plk. Butkevičių ir jo vieton paskyrė mjr. Šimkų". Toliau dar sumini, kad vietoj plk. Bobelio komendantu paskyrė kp. Kviecinską.

Laiško autoriai šio enciklopedijoje kalbamo pučo ir jame įvykdytų faktų neneigia, tik imasi aiškinti priežastis: esą "pulk. J. Bobelis buvo pakeistas kap. C. Kviecinsku ir pulk. Butkevičius mjr. K. Šimkum už anų nerūpestingumą ir apsileidimą... tai nebuvo jokis sukilimas ir jokios valdžios nuvertimas, o tik Kauno komendantūroje persitvarkymas."

Po tokių laiško žodžių N. Lietuvos redakcija prieraše prie laiško pastebėjo: "Pirmiausia, kyla klausimas: kokia teise jie darė 'pertvarkymus'?. Sukilimas (prieš bolševikus) buvo organizuotas, vadovybė jo buvo ir ji tvarkė reikalus, ypač, kad jau buvo sudaryta laikinoji vyriausybė, su kuria sukilėliai turėjo ryšius. Kaip gi čia iš šalies atsirado tvarkytojai, kurių niekas nekvietė ir neprašė? Kokia teise jie 'tvarkė' komendantūrą?"

Kokia "teise", paaiškino gen. St. Raštikio užrašytas jo pasikalbėjimas su mjr. Pyragium: "Tą naktį apie 3 val. 30 min. Pyragius paskambino man telefonu į butą ir sukilėlių vardu pareikalavo, kad aš įsakyčiau pulkin. Bobeliui nesipriešinti ir perduoti komendanto pareigas kpt. Kviecinskui. Kada aš pradėjau griežčiau kalbėti su Pyragium, jis telefonu mane įspėjo, kad jie tai darą su vokiečių (Gestapo) pritarimu. Aš atmečiau Pyragiaus reikalavimą. Kadangi buvo labai aišku, kad šis sukilimas buvo vokiečių Gestapo inspiruotas ir remiamas, reikėjo būtinai išvengti pačių lietuvių kraujo praliejimo, nes Gestapas tokio incidento tik ir laukė" (Kovose dėl Lietuvos II, 302 p.).

Laiško autoriaus, I. Taunio, rolę tuose įvykiuose išryškina kitas anų dienų liudininkas dr. A. Damušis. Jis yra surašęs įvykius jau po pučo liepos 26-27 Gestapo pareigūno Kurmio bute: "Kurmis norėdamas, turbūt, nukreipti dėmesį nuo mūsų (dr. A. Damušio ir dr. Z. Ivinskio) labai ryškaus nepriklausomybės minties akcentavimo, tekalbėjo apie naująją Europą. Čia pat pradėjo kelti, mūsų akimis, vokiečiams atsidavusių asmenų nuopelnus naujajai Europai ir pirmoj eilėj tame pasikalbėjime dalyvavusio Taunio. Kurmis nenustebsiąs, kai to, jo žodžiais, krištolinio, be dėmės vyro krutinę papuoš vokiečių geležinis kryžius; tas vyras esąs šviesus pavyzdys visiems lietuviams. Toje vietoje Taunys išdidžiai atsikėlė ir smarkiu judesiu nulenkė galvą, dėkodamas už tokią, jo nusimanymu, didelę jam žadama garbę. Šis momentas tikrai buvo nejaukus ir kvailokas" (Į Laisvę 1955 Nr. 7-44).

Tokius pareiškimus apie Pyragiaus ir Taunio ano meto veiklą skaitydamas, galėtum laukti laiško autorių tylos, ar dar geriau paprastesnio ir žmoniškesnio dėl enciklopedijoje minimos jų rolės pareiškimo: "Buvom jauni, buvome energingi, norėjom gero, bet buvom dar žali, kvaili, tai ir pridarėme kvailybių". Ir tai būtų suprantama visiem, kurie pažįsta to meto įvykių ir minčių chaosą.

Siūlo pravesti laisvus rinkimus Pabalty

Švedijos žymiausios opozicinės partijos lyderis prof. Bertil Ohlin, komentuodamas Chruščiovo naujametinį pasiūlymą nenaudoti smurto, sprendžiant teritorinius ginčus, pasiūlė leisti Pabaltijo kraštams tarptautinėje priežiūroje nubalsuoti, ar jie nori būti nepriklausomi ar kam nors priklausyti.

Prof. Ohlin sausio 6 kalbėjo liberalų partijos konferencijoje ir siūlė Chruščiovo mestą mintį praplėsti ta prasme, kad smurtu pravesti pasikeitimai būtų patikrinti tautos valia tose valstybėse.

Visi žino, sakė švedų liberalų vadas, kad Sovietų Rusija nori ir toliau politiškai kontroliuoti smurtu pavergtas tautas. (E.)

Aukščiausi pasaulio namai

Pasaulio aukščiausi namai bus pastatyti Manhattane netoli Brooklyno tilto. Namų blokas turės du dangoraižius po 1350 pėdų aukščio. Tai bus 100 pėdų aukštesni nei Empire State Building. Atsieis 350 mil.

— **Dėl cigarečių.** Federalinė prekybos komisija sausio 18 pasiūlė cigarečių dėžutėm dėti įrašus, kad rūkymas kenkia sveikatai.

— **Jeronimas Plečkaitis** mirė Lietuvoje praėjusių metų gale. Velionis buvo sulaukęs 76 metų. Jaunas būdamas dalyvavo 1905 metų sukilime. Lietuvos valstybę atkūrus, buvo II ir III seimo atstovas ir socialdemokratų partijos vicepirmininkas. Po 1926 gruodžio 17 perversmo rengė sukilimą, bet sukilimui nepavykus atsidūrė Vilniaus krašte, remiamas lenkų, su kuriais Lietuva neturėjo diplomatinių ryšių ir kovojo dėl Vilniaus. Vėliau išvyko Vokietijon. Bolševikam antrą kartą okupavus Lietuvą (1944), ištremtas Sibiran, iš kur grįžo 1956. Palaidotas Vilkaviškyje.

— **Dabartinės lietuvių kalbos žodynas.** Apie 45,000 žodžių, redaguotas prof. J. Balčikonio redakcinės komisijos. Kietais viršeliais, gražiai įrišta, 990 pusl., kaina $12.00. Kas nori gražiai lietuviškai kalbėti, labai įsigytinas leidinys, gaunamas Darbininko administracijos spaudos kioske.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by Vnesposyltorg USSR)

LABAI patikima ir vadovaujanti firma Jungtinėse Valstybėse, turinti daug patyrimo siunčiant dovanų siuntinius į visas USSR dalis. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Visi siuntiniai apdrausti. Gavėjas nieko nemoka. Skyriai svarbesniuose miestuose. Visi mūsų skyriai turi sandėliuose pasirinktinai aukštos kokybės prekių dovanoms žemomis kainomis. Dėl nemokamų *informacijų ir kainoraščių* susižinokite su bet kuriuo mūsų skyrium.

JŪS taip pat per mus galite užsakyti savo giminėms ir draugams daiktus, gamintus Sovietų Sąjungoje, kaip tai: automobilius, šaldytuvus, televizijos aparatus, siuvamas mašinas ir t.t. Jūs čia apmokate pilną dovanos kainą. Pristatymas garantuotas.

DĖL pilnų informacijų rašykite ar skambinkite vyriausiai įstaigai —

45 West 45th Street Room 1101
Telefonas CI 5-7905
New York 36, N. Y.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. . . . . Licensed by V/O Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street ..... CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway .... Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W..... GL82256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave ..... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į ušsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIŲSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kam Maskvai reikalingas kunigų vardas?

Vienas iš naujų "taikingos agresijos" metodų: siunčia protestantų ir katalikų kunigus į Vakarus, kad agituotų nekovoti su komunizmu.

Chr. Science Monitor sausio 13 pranešė, kad iš komunistų valdomos Čekoslovakijos prieš kelias dienas buvo atvykęs Prahos universiteto protestantų teologas ir fakulteto prodekanas **Milan Opochensky.** Jis buvo priimtas čia ekumeniškame susirinkime ir kalbėjo Ohio universiteto 3,000 studentų. Įtikinėjo, kad krikščionys nustotų rodę savo nedraugiškumą komunizmui; kad krikščionių pareiga esanti "komunizmą taisyti ir liautis jį nuversti".

R. Drummond tame laikraštyje prileidžia dvi galimybes: **arba profesorius Opochensky kalbėjo komunistų priverstas ir dėl to negalėjo pareikšti savo tikro galvojimo, arba jis yra įklimpęs į pavojingiausią ir apgaulingiausią galvojimą, kurį amerikiečiai vadina "wishful thinking".**

Drummondas nurodo, kad Opochenskio įtikinėjimas yra klaida, nes krikščionybė ir komunizmas savo pažiūra į žmogų yra nesuderinami; komunizmas siekia pačią religiją, o ypačiai krikščionybę sunaikinti: **"Krikščionys geriausiai pasitarnaus krikščionybei** — sako Drummondas — **tęsdami kovą prieš komunizmą".**

Iš Lietuvos, iš Vengrijos siunčiami katalikų kunigai panašiai, kaip iš Čekoslovakijos protestantų. Protestantai siunčiami į Ameriką, kur yra protestantų didžiosios tvirtovės. Katalikų kunigai siunčiami į Romą. **Tikslas tas pats — paveikti įtakingas institucijas ar asmenis, kad laisvajame pasauly būtų sustabdytas pasipriešinimas komunizmui; kad į vietos bažnytines vyresnybes būtų skiriami asmens, kuriuos siūlys komunistiniai režimai.**

Skirtumas betgi tas, kad Čekoslovakijos protestantų kunigui pavyko rasti auditoriją, Lietuvos delegacijai, turėjusiai kalbėti tariamai Lietuvos kunigų ir katalikų vardu, tokios auditorijos buvo atsakyta. Pereitų metų gale atvykusi delegacija, kurioje buvo daugumas kunigai, negavo atskiros audiencijos pas popiežių ir dovanas ar raštus gavo palikti raštinėje. Gal čia ir pasireiškia iš viso kietesnis ir principingesnis katalikų Bažnyčios nusistatymas komunistų atžvilgiu nei tarp Amerikos protestantų.

Kai iš Lietuvos siųsta delegacija savo propagandinio tikslo nepasiekė, tada prasiveržė komunistinio režimo Lietuvoje įnirtimas prieš Vakaruose esančius lietuvius ir jų įstaigas, kuriuos ar kurias komunistai laiko, matyt, savo nepasisekimo kaltininkais.

—o—

Sovietinis įnirtimas Lietuvoje prasiveržė spaudos kaltinimais. Jei į čekoslovakų teologo mintis, čia Amerikoje paskelbtas, atsiliepė čia esančioje spaudoje R. Drummondas, tai į Lietuvoje paskelbtus kaltinimus Vakaruose esantiem lietuviam ir įstaigom atsiliepė į Lietuvą siunčiamos Vatikano radijo lietuviškos transliacijos.

Gruodžio 11 transliacijoje buvo kalbama į Lietuvą: "Jų (komunistų) akiplėšiškumas pasiekia net to laipsnio, kad savo bedieviškuose, pilnuose šmeižtų straipsniuose prieš lietuvius patriotus ir lietuviškas įstaigas, jie šaukiasi net garbingos atminties popiežiaus Jono XXIII autoriteto... Popiežius Jonas XXIII, kaip ir kiekvienas kitas sveikai galvojantis ir gyvenimo faktus sekantis žmogus, gerai žinojo, kas yra bedieviškasis komunizmas, kokie yra jo siekimai ir kokie yra jo panaudojami metodai. Tenemano nė vienas, kad nusišypsojimais ar tam tikrų delegacijų atsiuntimu galės Dievo, religijos ir žmonijos priešai kada palenkti savo planams popiežių ar kurį nors kitą atsakingą Bažnyčios vyrą...

Popiežius žino, jog Lietuvoje neliko nė pusės kunigų; kad uždaromų bažnyčių skaičius kasmet didėja; kad nėra jokios galimybės ir jokių priemonių bet kokiam jaunimo religiniam mo-

(nukelta į 4 psl.)

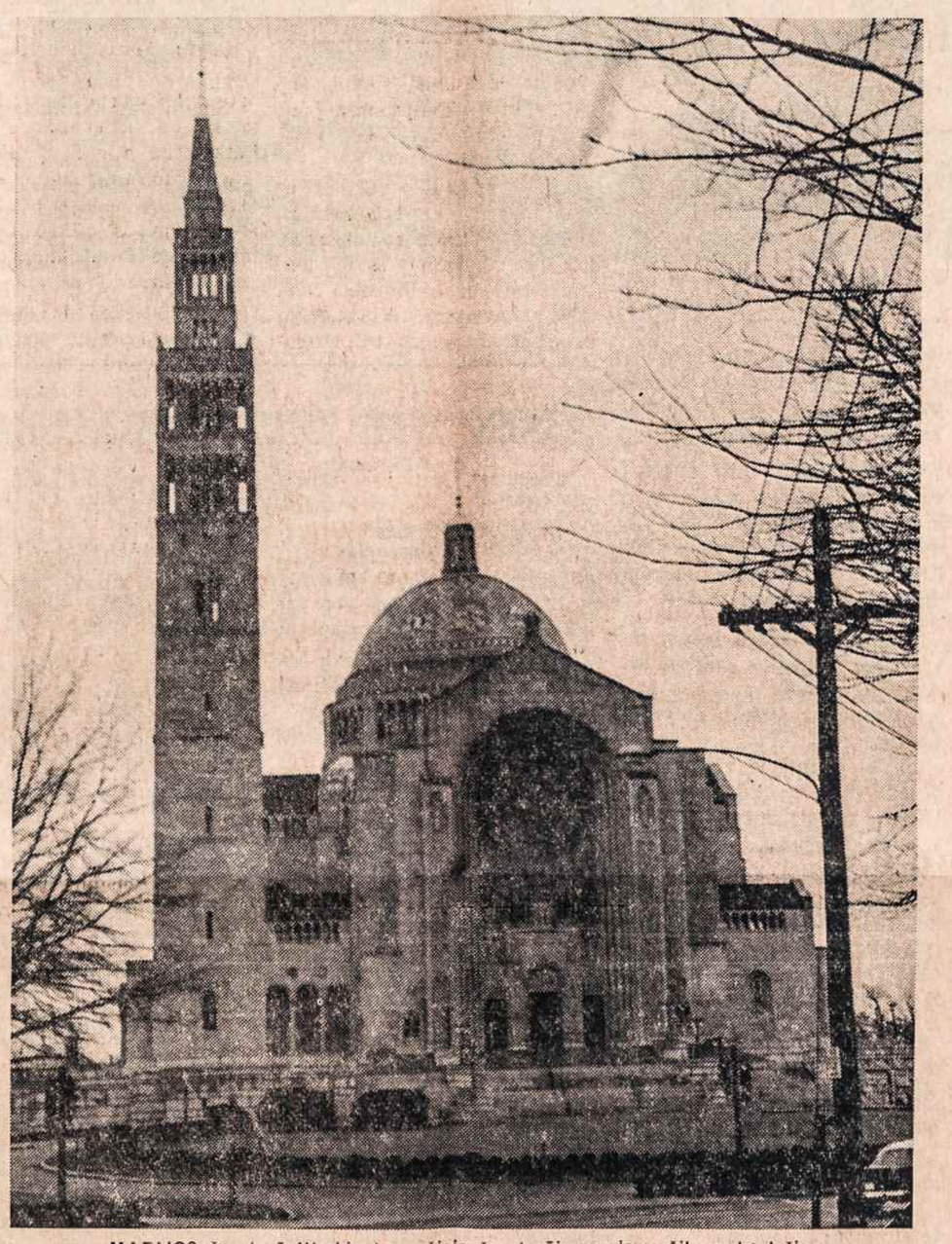

MARIJOS šventovė Washingtone. Šioje šventovėje renginiai šiluvos koplyčia.

Žmogus gavo vardą . . . iš gandro

Gandrai tik pasakose atneša vaikus — broliuką ar sesytę. Bet niekada neparenka vardo. Kitaip yra vadinamoje "tarybinėje" Lietuvoje. Čia įniršusiai kovojama su katalikų tikėjimu bei religiniais papročiais, bet tuo pačiu metu kuriamas savas tikėjimas ir net savi stebuklai. Argi ne "stebuklas", jei gandras parenka kūdikiui vardą?

★

Kėdainiuose, taip rašoma sovietinėje Lietuvos spaudoje, "miesto link pajudėjo lengvos mašinos, kurių priekyje žengė ...gandras; ne vienas praeivis minutėlei stabtelėjo, ne iš karto suprasdamas, kas čia darosi?"... Nuvykus į metrikacijos biurą, jo vedėja E. Poškienė paklausė "kūmų, kokį vardą jie nori suteikti naujagimiui. "Aš noriu, kad naujagimio vardas būtų — Loreta! — prabyla gandras. 'Ir mes taip pat— pritaria kūmai...

..Žmogus gavo vardą. Gavo jį be bažnyčios, be altorių.. Belieka tik džiaugtis, kad senos tradicijos įgauna naują gražų turinį".

★

Kova su tikėjimu veda ne tiktai į tokias nesąmones, kai gandrų iškamšos parenka kūdikiam vardus, bet ir į gilų prieštaravimą. Skelbiamas karas vadinamiem ''religiniam prietaram", bet tuo pačiu metu kuriami tikrieji prietarai, pagrįsti rimtų dalykų išjuoka. Tai logiška pasekmė klaidos.

Gyvenimo praktikoje klaida išsiverčia kaip tiesos karikatūra, iškraipa. Galėtume tai lyginti su išgaubtu arba įsmaugtu veidrodžiu, kuriame naturalūs vaizdai pasirodo subiaurotame pavidale. Kartais reikia, kad realybė tuo būdų parodytų šlykštų klaidos paveikslą, dengiamą "naujo, gražaus turinio". Ir dėl to nenuostabu, kad žmonės stabtelėjo gatvėje, nesuvokdami, kas čia darosi, kai "nuo namo Nr. 6, esančio Kauno gatvėje, pajudėjo lengvosios mašinos, kurių priekyje žengė... gandras".

★

Šaipymasis iš žmogaus jausmų, susijusių su tikėjimu, nueina taip toli, kad viešai tyčiojamasi iš motinos maldų ir skausmo, kuriam suraminimo ji ieško pas Dievą.

"Ant stalo — pajuodęs medis. Tu jį vadini dievu, visose bėdose šaukiesi Jėzaus pagalbos, bučiuoji jo kojas suskirdusiomis nuo lauko vėjo lūpomis... Tu dar tiki, mama? Mokytoja sakė, kad jokio dievo nėra...

Tyli arba ... bandai aiškinti, kad mokytoja neteisingai kalba. Mokai vaiką veidmainiauti arba griauni mokyklos autoritetą" — rūstauja E. Petrikienė bolševikinėje spaudoje, skaudžiai įžeidinėdama motiną ir inkriminuodama neklusnumu valdiniam autoritetui.

★

Vaidmainiai nėra tie, kurie bučiuoja pajuodusio medžio kryžių, laikydami jį Dievo simboliu, bet ne Dievu, bet tie, kurie tikėjimą pašiepia ir niekina, dengdamiesi mokyklos ar valdžios autoritetu. Koks yra tas autoritetas, kuris skelbia, kad Dievo nėra, bet visu įnirtimu kovoja prieš Dievą? Nirši kova su nesamu, neegzistuojančiu yra nesąmonė. Kažkas egzistuoja už žmogaus patirties, jei netikėliui neduoda ramybės ir graužia širsmu, kad kiti tiki. Tiki nepalaužiami ir neatbaidomi pašaipos, puolimų ir grasymu "autoritetu", kuris neturi jėgos tikėjimo iš širdies išgraužti. Kokios menkystos yra tie autoritetai, jei griebiasi gandrinių krikštynų arba niekinimo motinos, kurios "rankos puslėtos" ir "suskirdusios lūpos" nuo kolchozo darbų!

Žinią apie rusišką raidyną dementavo, bet gandų nepaneigė

Eltos bendradarbis Švedijoj praneša: Stokholmo dienraščio "Svenska Dagbladet" gruodžio 16 d. laidoje paskelbtą žinią apie pasiruo-imus įvesti rusiškąjį raidyną Pabaltijo valstybėse sausio 3 to paties laikraščio skiltyse dementavo sovietų spaudos tarnyba APN.

APN Stokholmo redakcijai prisiuntė pareiškimą, kuriame sakoma, kad "jokia Maskvos įstaiga neruošia jokio projekto rusų raidynui į latvių, lietuvių ar estų kalbas įvesti". Toliau nurodoma, kad bet kokius pakeitimus gali padaryti tik pačios respublikos aukščiausias įstatydavystės organas.

Toliau tame pačiame pareiškime APN perdavė paaiškinimą iš Rygos dėl neseniai panaikinto raidžių derinio "ch" latvių kalboje. Esą, "ir šiuo atveju niekas negalvojo latvių raidyno taikinti rusiškajam ištarimui".

Būdinga, kad **sovietų šaltinis visiškai nereagavo į "Svenska Dagbladet" paminėtus faktus apie Maskvos 1959 Vilniaus Mokslo Akademijai atsiųstą lietuvių kalbai "pritaikyto" rusiškojo raidyno projektą.**

APN taip pat nerado reikalo pasiteirauti, ar "suverenios" Pabaltijos respublikos nesirengia vykdyti jau anksčiau Maskvos paruošto projekto?

Stokholmo pabaltiečių sluoksniuose sovietų spaudos tarnybos APN pareiškimas dar labiau sustiprino pastaruoju metu pasklidusius gandus apie graždankos įvedimo pasiruošimus. (E.)

Kišenvagis

TAPATI MUKERDŽI

— Į prekymetį, į prekymetį! Mes vykstame į prekymetį! — garsiai niūniavo Pintu. — Karuselės, meduoliai su raudonais pipirais, burtininkai, pūslės, bambuko pypkutės, visokiausios išdaigos... Ak, ak!..

Motina, žinoma, neniūniavo, bet ir jos išvargusios akys sublizgo. Aiškiai buvo susijaudinusi, nes iš rankų krito stiklai ir lėkštės, kai plovė indus. Senelė vikriai pro pirštus leido perlinius maldos rutulėlius, nes ir ji mielai skubėjo į prekymečio triukšmą ir džiaugsmą.

Kistos jau dabar negalėjo atsispirti karuselių pagundai, kuri traukė jį nuo knygos. Degančios jo akys surado Aruną, o geismas pinigo iškošė ir žodžius:

— Aruna, tu esi man skolinga vieną rupiją. Atiduok!

Aruna greitai atskaitė skolą, labai nenorėdama, nes gerai pažino prikabų savo brolį. Gi viena ar dvi rupijos viršaus jai būtų labai pravertę. Ji galvojo apie papuošalus ir kvepalus, o ypač geidė tokios apyrankės, kokią turėjo Mira: rausva, meniška, brangiais akmenėliais papuošta. "Ak, tas brolis Kisto! Negalėjo jis palaukti. Praleis niekam"...

— Aš sakau, — atsiliepė dėdė, — jeigu nepaskubėsite, tai nepateksite į tramvajų. Rimtai įspėju. Minios žmonių grūdasi, visas miestas.

Dėdė turėjo ko nerimti, nes jo uždavinys buvo visus nugabenti į prekymetį. Tėvas tam pritarė. Jis negalėjo įsivaizduoti, kokios būtų moterų aimanos ir vaikų kukčiojimai, nepatekus į prekymetį. Visi buvo susirūpinę:

— Galime negauti vietos tramvajuje...

— Gali pradėti lyti...

— Galime pamesti pinigus arba kas ištrauks iš kišenės..

— Nežinia, kas gali atsitikti.

Jokios nelaimės neatsitiko. Visas Narešo Babuso šeimos batalijonas laimingai atkako prie vartų ir pateko vidun. Viduje buvo baisi kamšatis ir sunkiai pakeliama kaitra. Garsintuvai rėkė visais pakampiais; garsino pramogas, išdaigas, pirklių prekes, viliojo žmones. Kurtinančiame užėsyje dar bliovė sunerimę drambliai. Dėdė Harišas susiėmė už galvos:

— Tai patekau, lyg į bepročių namus. Ir kam man reikėjo apsiimti rūpintis moterimis? Jos čia gali dingti, kaip lašas sausoje žemėje. Na, tu Kistai, — kreipėsi jis į vyresnį berniuką, — žiūrėk Pinto ir Binės, imk juos už rankų! O tu, mano svaine, saugok Mintą! Aruna tegu glaudžiasi prie namęs ir nė per žingsnį neatsilieka!

— Suprantama, — atsiliepė sesuo to dėdės, — tai labai reikalinga. Ar matai, kiek ji užsimaukšlino apyrankių ir kiek suvėrė ant kaklo grandinėlių? Tikra pagunda vagišiui!

Iš tikrųjų tai moteriškei ne tiek rūpėjo vagišiai, kiek ją maudė pavydas, kad negalėjo pasipuošti blizgučiais. Našlėm nederėjo puoštis nei dėvėti margų drabužių. Aruna jai atrodė tokia laiminga, kad išsipuošė.

Tuo tarpu balsu suklyko Kistas, vos nepaleidęs iš rankų Pinto ir Binės, kuriuos turėjo saugoti.

— Žiūrėk, dėde, žiūrėk į tą skelbimą! Matai, kas parašyta: "Pažiūrėkite mirties urvo"! Eime visi!

— Ne, ne! — šaukė dėdienė. — Geriau eikime pažiūrėti undinių, tų vandens raganų: pusiau moteris, pusiau žuvis...

—Geriau eikime prie puodų, keptuvių ir lėkščių, negu prie tų raganų. Ką su jomis veiksi? — atkirto mama, šluostydama Minto ašaras ir valydama jam nosį. Kažkas jį buvo parstūmęs.

— Tokia spūstis, tokia spūstis! — aimanavo dėdė Harišas. — Aruna, ar tu laikaisi manęs?

Dėdės balsą nustelbė kilęs sąmyšis. Orą perskrodė piktas dramblio rykavimas. Vienas įgąsdintas dramblys ištrūko ir pasileido į minią. Pasigirdo moterų ir vaikų klyksmas, aimanos, išgąstis. Dramblys brido per minią, tartum pro javų lauką. Kas tik suspėjo, bėgo į šalis, kas nesuspėjo — tegul Dievas jo pasigailį!...

Aruna prisimena, kad dramblys, užrietęs šnipą, milžiniškom pėdom jau grasė sutrypti, kai ji paskutinę akimirką patraukė į šalį savo močiutę ir mažąjį broliuką. Bet minia ją pačią pagavo ir nubloškė kiton pusėn. Nustūmė taip toli, kad nesimatė nieko iš artimųjų. Pirmąjį kartą, eidama šešioliktus metus, pasijuto paklydusi žmonių miške.

Tai spūstis, tai kamšatis!

—o—

HRIDAS, tas žinomas kišenvagis, tik neseniai išėjęs iš kalėjimo, taip pat saugojosi dramblio, bet ne tiek jis baiminosi, kiek norėjo valgyti.

"Kalėjime buvo geriau. Ten bent kasdien pavalgyti gaudavau, kaip namie. Namie? Ak, kam vis sugrįžta prisiminimai prarastų metų! Ten, nedideliame vingiuotame kaimelyje, tarp švelnios žalumos, mieliausių pasaulyje akių moteris su raudona didele Tikka katoje, giminės ženklu, būdavo, pasemia šaukštą garuojančių ryžių deda ant lapo ir maloniai sako: "Valgyk, sūnau, valgyk!" Tos gerosios akys, švelnutis balsas, meilė, kuri jį saugojo... Kam beprisiminti? Dabar jis — "visuomenės atmata", vagis, vikriausias kišenvagis visoje Kalkutos apylinkėje. O alkanas kaip šuva".

Pilvas gurgė ne mažiau, kaip minia prekymetyje. Dar neseniai buvo įsibauginusi dramblio ir sujūravusi kaip vilnis. Ir jį nešė — alkaną, vos besilaikantį ant kojų. Staiga jo akys sublizgo, lyg medėjo, išvydusio grobį. Pirštai savaime sukruto griebti — atsargiai ir vikriai. Tikrai, užtektų keliem mėnesiam pavalgyti. Tiek galėjo būti verta auksinė grandinėlė ant jaunos mergaitės kaklo.

"Niekada dar man nepasitaikė lengviau nudžiauti, kaip dabar, — pagalvojo. — Tik ištiesk pirštus, ir jau turi delne", ir jis jau selino prie mergaitės.

Aruna jį pamatė, staiga grįžtelėjusi, lyg pabaidyta stirna. Vyras spoksojo tokiomis akimis, kad jai rodės jis suprato kėblią jos padėtį, žinojo, jog yra pasimetusi. Aruna tuojau nusiramino ir pasielgė taip, kaip daro mergaitės, išaugusios uždaroje, saugioje šeimoje — pasitiki kitais žmonėmis. Ji kreipėsi maldaudama:

— O, padėkite man! Prašau. Aš pasimečiau. Nuveskite mane prie šeimos! — ir ji pradėjo verkti.

Hridis turėjo save plakti už tai, kad jis, labiausiai įgudęs kišenvagis, buvo sujaudintas tokio nelaukto posūkio. Godžiai akimis rydamas tos mergaitės grandinėlę, jis tepasakė:

— Gerai, aš jus nuvesiu prie saviškių. Neturėkite baimės ir neverkite!

Aruna bandė nusišypsoti iš dėkingumo. Prisiglaudė prie to nepažįstamo vyriškio, juo visiškai pasitikėdama, ir paėmė už rankos. Bet tuojau prisiminė, kad buvo mokoma padoraus elgesio, ir vėl ranką paleido. Tenkinosi sekdama iš paskos ir nežymiai prisiliesdavo jo drabužio, kad neatitrūktų. Ji vis dar buvo pilna baimės.

Taip jie stūmėsi per minią, bet niekur negalėjo užtikti Narešo Babuso krūvos: senelės, dėdės, tėvo su motina, šešių brolių bei seserų ir aikštingos tetos. Arunos gomuryje darėsi kartu. Užuot patyrusi laukto džiaugsmo ir krykštavimo, štai kokia nelaimė atsitiko! Tikra tragedija! Bet koks kantrus ir geras buvo tasai vyras! Aruna pažiūrėjo į Hridį tokiu žvilgiu, kuriame galėjai išskaityti gėdą, jog ji tarp žmonių paklydo, ir rūpestį, kad tam nepažįstamam tapo našta.

— Jūs toks man geras, — pratarė, — ir man labai gaila, bet aš tiesiog nenuvokiu, kaip galėjau pasimesti...

Hridis stengėsi šypsotis, bet jį kankino toks nežmoniškas alkis, kad nesuvaldė savo žodžių:

— Nekalbėk niekų!

Tie žodžiai Arunai buvo tikra paguoda. Vadinasi, ne taip jau prasta. Gerasis žmogus dabar jai atrodė, lyg tikras brolis, kuris būtų tą patį pasakęs: "Netaukšk niekų"! Tiktai brolis nebūtų nusijuokęs.

— Aš vadinuosi Aruna. Motina mane vadina Runi, — ji sukukčiojo.

— Aruna? Iš tikrųjų? Aš turiu pusseserę tokiu vardu. (O dangau, ir kam jis tai pasakė?).

Mergaitei paraudus ir nusijuokus, jos prakaituotas ir ašarų išvagotas veidas nušvito žavumu. Hridis reikšmingai pažvelgė, ir mergaitė tai pajuto..

— Man dar ne taip jau prastai nutiko. Jei būčiau sutikus Mandodarį...

(Bus daugiau)

BROOKLYNE sausio 18-19 vyko rytinio pakraščio LB veikėjų suvažiavimas. Nuotr. P. Ąžuolo.

STASYS GRIEŽĖ-JURGELEVIČIUS:

KALBA RAŠTAI

Mano atsakymas p. St. Barzdukui

1. **Demokratinė** santvarka yra esminė sąlyga demokratinei Bendruomenės dvasiai ugdyti, todėl PLB Valdybai rūpės, kad periodiškai nuo apačios iki viršaus besikartojanti rinkiminė procedūra sudarytų **visiem** sąlygas Bendruomenės rinkimuose dalyvauti — rinkti ir būti renkamiems. Šitai turi skatinti **individualinę** iniciatyvą, sugebėjimus bei polėkius ir įjungti į bendros atsakomybės pergyvenimus. (Iš PLB Valdybos pareiškimo. Pasaulio Lietuvis Nr. 1 psl. 3). Taigi, jau po II PLB seimo.

2. — Atstovavimo būdų gali būti įvairių. Pvz. į PLB seimą atstovai buvo renkami visuotiniu Bendruomenės apylinkėse įsiregistravusių lietuvių balsavimu. **Teoretiškai** atrodė gražu, bet **praktiškai** ne visai tikslu (! SGJ), nes atstovais buvo išrinkta **nemaža** žmonių, **nedaug ką bendra** turinčių su Bendruomenės gyvenimu, siekimais ir darbu (!? SGJ). Todėl į atstovavimą II PLB seima buvo pažiūrėta **praktiškiau:** atstovauti **geriausiai** galės tie, kurie aktyviai reiškiasi pačiame Bendruomenės gyvenime. Tai yra patys LB tarybos nariai, LB Centro Valdybos nariai ir LB apygardų pirmininkai arba jų atstovai. (Iš LB Tarybos prezidiumo pareiškimo prieš II PLB seimą. 1963.VIII.26 d. Dirva 98 Nr. 3 psl.).

3. — Organizacinė Bendruomenės santvarka neiškrito iš dangaus. Ji yra eilės metų **teisinio mūsų** galvojimo ir **praktinio** patyrimo išdava... Pvz. JAV LB Taryba, vyriausias jos organas, trejiem metams renkama visuotiniu, lygiu, tiesioginiu ir slaptu apylinkėse įsiregistrausių lietuvių balsaviu.

Bet, kai **pasirodė,** kad šitaip rinkta Taryba yra perdaug **atitrūkusi** nuo Bendruomenės gyvojo darbo, į ją sprendžiamuoju balsu vėl susitarimo keliu buvo įvesta Centro Valdybos nariai ir visų apygardų pirmininkai (arba apygardų atstovai). (St. Barzduko Balsas iš gilumos. 1964.I.7 d. Darbininko Nr. 1 atkarpa).

Taigi, "co godzina to nowina:" renkame vienus — negeri, renkame kitus — ir prasti, nes... "be mūsų pačių, nėra kitų padorių ir lemtų žmonių" (St. Barzdukas. Ten pat).

Griežė nei PLB seimuose nei LB Taryboje nedalyvavo ir jų atstovų vertybių nekvalifikavo, o tik aprašė kitų sukurtus faktus ir pareiškė savo nuomonę dėl jų.

St. Barzduko ilgas pamokslas, išdėstytas Bostono atveju ir Pro domo sua skirsniuose, atpuola, nes LB Bostono apygardai II PLB seime atstovavo jos valdybos narys Juozas Kapočius ir ta kėdė nebuvo tuščia, kaip St. Barzdukas rašo.

Mane stebina LB aukštos vadovybės atstovo pažiūros į kai kuriuos daiktus: a) esą LB apylinkių yra 70, o seime JAV LB skirta tik 41 vieta, tai kaip jas visas patenkinti?

Kai vaikas išauga batus, tėvas nuperka kitus, didesnius. Ar didelis būtų nuostolis LB, jei vietoje 41 atstovo dalyvautų 410?

b) Jei daugelyje vietų nerodė aktyvumo ir rinkimuose dalyvavo nepateisinamai mažas lietuvių skaičius, tai aukštos vadovybės pareiga buvo — ištirti priežastis ir imtis visų priemonių jas suaktyvinti, o ne daryti **kitokį** nutarimą, kokį padarė Taryba 1963 m. (Žiūr. St. Barzduko straipsnio V skiltį), ir

c) Vieną kartą pagaliau apsistoti prie vienos kurios sistemos ir jos laikytis, o nesiblaškyti.

Savo pareigą, kaip apylinkės atstovas, atlikau pagal savo sąžinę ir joki, man taikomi, epitetai manęs nejaudina.

Pastaba: Mano straipsnyje: Balsas gilumon (1963.XII.10. 83 Nr. atkarpoje) yra praleidimų ir pataisų, pakeitusiu esminiai kai kurių sakinių prasmę, būtent: 1. II skil. paskutiniame posme po žodžių... tvojo apylinkėm veidan, apkaltinus... atspausta: "jas" nieko bendra neturėjus su LB ir t.t., o turėjo būti: jų I-jo seimo atstovus nieko bendra neturėjus su LB ir t.t.

2. III-čios skl. 3 posme atspausta: Kaimyninė Brocktono apylinkė manė, kad gal ji "pamiršta'' kaip mažutė. ''Kaip mažutė'' — žodžiai ne mano.

3. VII skiltyje atspausta: .Ji net su siuviniu rankoje išvirto gretimame kambaryje", o turėjo būti, iš gretimo kambario. Atspausta "Juokai!", o mano buvo parašyta: Cha-cha-cha. Visi pabraukimai mano.

Kam Maskvai

(atkelta iš 3 psl.)

kymui ir net laisvam religiniam praktikavimui.

Popiežius žino, jog buvo tariamai leista pastatyti Klaipėdoje bažnyčią, o vėliau, nepaisant tikinčiųjų maldavimų ir protestų, ji buvo ginkluotų raudonarmiečių užimta ir paversta profaniška sale...

Popiežius žino, kad Vilniuje senoji lietuvių tautos šventovė katedra paversta profaniškiem tikslam. Jis taip pat žino, kad šv. Kazimiero bažnyčia... religijos pajuokimui ir religijos naikinimui mūsų tautos sūnų ir dukterų širdyse paversta bedievišku muziejum.

Taip, Šv. Tėvas žino visą tragediją, kurią išgyvena šiandien katalikų Bažnyčia Lietuvoje. Todėl nenuostabu, kad kai jis neseniai sutiko kunigą, kuris pasisakė esąs atvykęs iš Lietuvos, tai iš popiežiaus tėviškos, giliai mūsų tautą mylinčios širdies, išsiveržė skausmingi žodžiai: **"Lituania! Oh mea amatissima Lituania! Amor meus! Condolentia! — Lietuva! O mano mylimiausioji Lietuva! Mano meilė! Giliausios užuojautos!"**

—o—

Dvi galimybes, Drummondo minėtas, svarstant: ar atsiųsti kunigai kalba įsakyti, ar turėdami aną "wishful thinking", netenka abejoti, kad Lietuvos kunigai yra atsidūrę pirmos galimybės pusėje; jie yra įsakyti.

Galima suprasti anų kunigų pergyvenimus, kada jie girdi kalbant apie Sovietuose padidėjusią laisvę, bet savo kailiu patiria jiem taikomą prievartavimą. Prievartavimą liudyti tam, kas yra priešinga jų įsitikinimam.

Tuos faktus stebintieji, kurie yra laisvuose Vakaruose, pajaučia gilią užuojautą prievartaujamiem ganytojam; o taip pat jiem daros akivaizdžiai aiškus melas tų, kurie skelbia, kad Chruščiovas panaikinęs prievartavimą.

Lietuvių kalba Kalifornijos universitete

Nuo 1963 metų rudens UCLA (University of California, Los Angeles) slavų kalbų departamento globoje yra dėstoma lietuvių kalba. Dėsto dr. Marija Gimbutienė. Praėjusį semestrą buvo dėstomas pradinis kursas (Elementary Lithuanian), 1964 metų pavasario semestre bus dėstomas pažangesnis kursas (Intermediate Lithuanian). Sekančiais metais numatomi du semestrai pažangiesiem studentam.

Paskaitos būna pirmadieniais 4-5 vl. popiet, ir trečiadieniais 4-6. Pirmoji pavasario semestro paskaita bus vasario 10, pirmadienį.

Kursą gali lankyti studentai iš UCLA ir iš visų kitų Los Angeles ir apylinkių universitetų ir kolegijų.

UCLA studentai registruojasi įprastu būdu. Kursas yra "upper division elective" ir yra užskaitomas kaip "humanities elective" daugelyje mokslo šakų. 1964-65 galima bus surinkti 9 "units".

Visi kiti studentai registuojasi per University Extension, University of California. Daugelis universitetų ir kolegijų priima kreditus už UC Extension baigtus kursus, todėl lietuvių kalbos kursus galima naudoti kaip "electives" daugelyje universitetų ir daugelyje mokslo šakų. Registracijos kaina yra 45 doleriai (ne UCLA studentams). UC Extension Office adresas yra 10851 LeConte Ave., Los Angeles 24, valandos 9 A.M. — 9 P. M. darbo dienomis. Užsiregistruoti bus galima po pirmosios paskaitos; registruojantis reikia sumokėti 45 dolerių registracijos mokestį.

Studentai turi žinoti lietuvių kalbos gramatikos pagrindus (linksniavimą ir asmenavimą) arba būti baigę pradinį kursą. Norintiesiems pakartoti dr. M. Gimbutienė sutiko parūpinti pradinio kurso (125A) paskaitų užrašus. Kitų metų paskaitom reikia baigti kursą 125B arba gerai žinoti lietuvių kalbos gramatiką ir sintaksę.

Smulkesnių informacijų galima gauti skambinant į UCLA dr. M. Gimbutienei (478-9711, extension 2951) arba dr. Alg. Avižieniui (478-9711, extension 7103; namų telefonas 477-3806;. Dr. M. Gimbutienės adresas: Dept. of Slavic Languages, University of California, Los Angeles, Calif., 90024.

ĮSTEIGTAS KULTŪROS KLUBAS

Worcester, Mass. — Sausio 12 Maironio parke Pr. Stanelio ir J. Matonio rūpesčiu sušauktas lietuvių kultūros klubo steigiamasis susirinkimas. Jo tikslas — svarstyti kultūrinius bei tautinius klausimus. Preligentai bus kviečiami ir iš kitų lietuviškų kolonijų. Kviečiami lankytis jo susirinkimuose visi, kam rūpi lietuviškos kultūros klausimai.

Klubo susirinkimai bus kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį 5 v. popiet Maironio parke. Pakvietimai niekam nebus siuntinėjami.

Steigiamajame susirinkime kalbėjo Pr. Pauliukonis aktualiais lietuvių tautos istorijos klausimais, paliesdamas vadovėlius ir kai kuriuos praeities įvykius, kuriuos reikėtų kitaip nušviesti.

Klubo vadovu išrinktas Pranas Račiukaitis. Bendruomenės vietos apylinkės valdyba įsipareigojo budėti, kad klubas aktyviai veiktų. Todėl ir klubo vadovas įjungtas į LB apylinkės valdybą.

Po susirinkimo buvo kavutė, kurią surengė kelios ponios.

Žinių informacijos centras įsteigtas Pr. Pauliukonio iniciatyva. Įgaliotas LB apylinkės valdybos, jis sušaukė Worcesterio lietuvių korespondentų pasitarimą, kuriame dalyvavo: A. Zekus, V. Dabrila (Dirvos), J. Krasinskas (Keleivio ir Sandaros) ir pats organizatorius Pr. Pauliukonis (Draugo, Darbininko). Buvo ir daugiau kviestų, bet neatėjo. Nusistatyta keistis žiniomis ir prašyti aktyvesniųjų organizacijų, kad jos rengdamos kokį didesnį parengimą, kviestų bent vieną minėtų korespondentų ar suteiktų reikiamų žinių. Taip numatoma sustiprinti Worcesterio informaciją lietuviškoje spaudoje.

Pr.

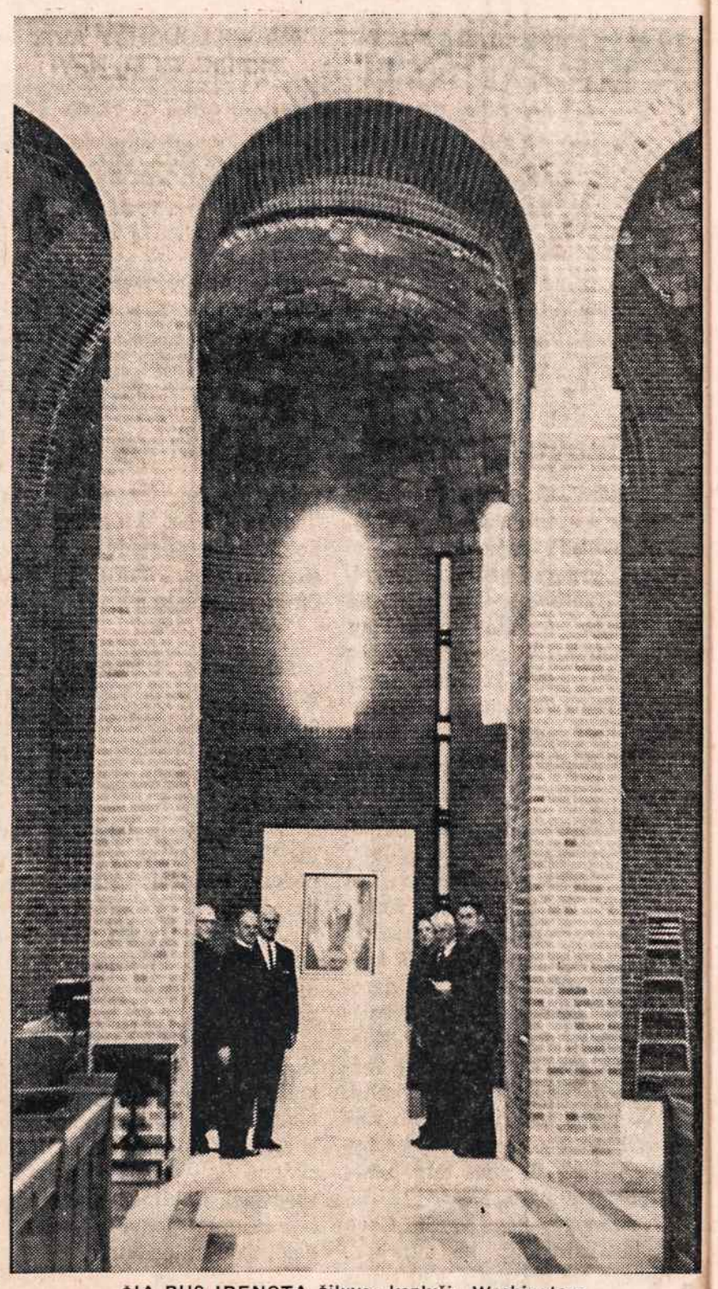

ČIA BUS ĮRENGTA Šiluvos koplyčia Washingtone.

Komunistinis universitetas Nato viduje

Maskvoje veikia partiniai universitetai, kurie paruošia partinius veikėjus ir pareigūnus. Tai seniai žinoma. Bet šveicarų laikraštis "Die Weltwoche" paskelbė, kad tokis **komunistinių pareigūnų ruošimo universitetas esąs ir Italijoje, Bolonijos mieste.**

Universitetas laikomas komunistų partijos. Prie universiteto veikia internatas, kuriame visi studentai dirba, valgo ir miega. Mokslas ir išlaikymas nemokamas. Gauna net kišenpinigius.

Studentai nereikalingi vidurinės mokyklos, gimnazijos pasiruošimo. Kas nori, laisvai įstoti negali. Visus kandidatus parenka ir atsiunčia vietos partiniai skyriai.

Mokslo semestras trunka tris mėnesius. Kasdieninis darbas pradedamas komunistinės spaudos skaitymu ir vertinimu. Paskui paskaitos kokia 20 temų ir diskusijos. Girdėti ir išnagrinėti dalykai turi būti taip tvirtai išmokti, kad studentas tuojau surastų atsakymą į bet kurį klausimą. Vidaus gyvenime veikia "savikritika" ir vadinami "liaudies teismai".

Profesoriai — visi, išskyrus rektorių, seną antrojo pasaulinio karo laikų komunistų veikėją Ernesto Zanni, yra kurį laiką gyvenę ir veikę Sovietuose ar jų satelituose. Kaip svečiai-profesoriai kviečiami Romoje atstovaujamų komunistinių režimų pareigūnai.

Mokslų baigimas — be egzaminų ir diplomų. Tačiau universiteto vadovybė surašo smulkią studento charakteristiką ir persiunčia studentą pristačiusiam komunistinės organizacijos vienetui.

Praktika rodo, kad apie 20 proc. baigusių partijos darbui nesą tikę.

Policija seka universiteto veikimą. Žino studentų pavardes ir darbovietes, nes Italijoje kaip ir visur Europoje veikia registracija atvykusių į viešbučius. Iš pradžių policija praktikavo tokių studentų pavardes pranešinėti darbovietėm, iš kurių jie yra atvykę. Dabar, kada vyriausybė pasuko vairą labiau į kairę, į bendradarbiavimą su komunistų sąjungininkais Nenni socialistais, policija nustojo pranešinėjus. Už tai susilaukė komunistų palankaus įvertinimo.

Universiteto rektorius Ernesto Zanni skelbia, kad "po keleto metų Italijoje mes paimsime valdžią demokratiniu keliu". Tam universitetas ir ruošia veikėjus.

Visa tai dedas viduje valstybės, kuri yra narys Nato, pasiryžusio priešintis komunistinei agresijai.

Visuot. apylinkės susirinkimas

Philadelphia, Pa. Vasario 2, sekmadienį, 3 val. popiet lietuvių banke, (202 N. Broad St.) įvyks Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos apylinkės visuotinis metinis susirinkimas. Darbotvarkėje bus pranešimai ir naujos valdybos bei revizijos komisijos rinkimai.

Vasario 16 minėjimas bus sekmadienį, vasario 16. Iš vakaro, šeštadienį, 7 vl. v. "Four Chefs" salėje (Frankford Ave ir Levick St.), bus banketas, kuriame žodį tars J.A.V. kongreso atstovas William A. Barrett ir Philadelphijos miesto bei Pennsylvanijos gubernatoriaus atstovai. Bilietas į banketą vienam asmeniui aštuoni doleriai. Po banketo ten pat 9 val. šokiai, grojant geram orkestrui. Moksleiviam ir studentam (bilietai tik į šokius po 2 dolerius. Sekmadienį 3v. popiet, lietuvių salėje (2715 E. Allegheny Ave.) iškilmingam susirinkime pagrindinę kalbą pasakys Alto pirmininkas Leonardas Šimutis. Meninę dalį išpildys Leono Kaulinio diriguojamas lietuvių tautinio ansamblio choras ir Irenos Bendžiutės vadovaujama tautinių šokių grupė. Į minėjimą įėjimas nemokamas.

J.S.

— **Oswaldo motina** paėmė advokatą, pasiryžusi įrodyti, kad jos sūnus nebuvo prezidento žudikas, o jeigu jis dalyvavo, tai turėjo būti kiti.

WASHINGTONE Marijos šventovėje padėtas ženklas, kur bus Šiluvos koplyčia. Iš k. į d. prel. J. Balkūnas, inž. A. Rudys, vysk. V. Brizgys, Msgr. T. J. Grady, E. Paurazienė, Lietuvos atstovas J. Kajeckas.

VIENĄ IŠ SENIAUSIŲ BAŽNYČIŲ KAUNE PAVERTĖ ŠOKIŲ SALE

Nuo 1944 iki 1963 metų komunistinė valdžia Lietuvoje uždarė 151 bažnyčią ir 265 koplyčias. Vien pernai buvo uždarytos kelios parapinės bažnyčios ir 13 koplyčių Joniškio dekanate. Rugsėjo mėn. buvo uždaryta Kauno Šv. Trejybės parapinė bažnyčia, paversta šokių sale ir atiduota Kauno medikų klubo žinion. Bažnyčioje buvo išgriauti 9 altoriai, nuimti paveikslai ir išmesti bažnytiniai rakandai. Dalis šių daiktų buvo leista pervežti į kitas bažnyčias.

Šv. Trejybės bažnyčia yra viena iš senesniųjų Kauno miesto bažnyčių, statyta 1634 metais, gotiško stiliaus, su turtingu rokokišku vidaus įrengimu. 1940 Šv. Trejybės bažnyčios parapijai priklausė 5643 katalikai. Paskutiniu laiku prie šios bažnyčios buvo prisiglaudusi Kauno kunigų seminarija. Seminarijos klierikai rinkdavosi į ją melstis. Dabar ten ... šokama!

Profesoriai ateizmo propagandoje

Universitetų bei institutų profesoriai įpareigojami vykti į mažesnius miestelius ar kolchozus ir ten aiškinti ateizmo klausimus. "Valstiečių Laikraštyje" 129 nr. rašoma, kad Gruždžių miestelyje yra rengiami reguliariai ateistiniai antradieniai. Paskaitų skaityti atvyksta iš Šiaulių pedagoginio instituto marksizmo-leninizmo katedros vedėjas Aničas ir tos katedros dėstytojas Ažubalis.

Komunistai apie lietuvius Vatikano susirinkime

Lietuvos komunistinė valdžia buvo atsiuntusi į Romą du žurnalistus sekti Vatikano II Bažnyčios susirinkimo antrosios sesijos. V. Grigaliūnas ir M. Jackevičius davė Lietuvos spaudai du trumpus pranešimus apie susirinkimą. Viename savo pranešime ("Tiesa" nr. 263 lapkričio 10) jie sako, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčiai šios sesijos metu atstovauja Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos valdytojas kan. J. Stankevičius, Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kan. Česlovas Krivaitis ir Kaišiadorių bei Panevėžio vyskupų valdytojas kan. Povilas Bakšys. Žurnalistai pažymi, kad Telšių vyskupijos administratorius Petras Maželis dėl ligos negalėjęs į susirinkimą atvykti. Žurnalistai visiškai nutyli dar du vyskupus: Julijoną Steponavičių ir Vincentą Slatkevičių, kurie yra Lietuvoje. Juos Lietuvos okupacinė valdžia laiko namų arešte ir neleido važiuoti Romon. Taip pat žurnalistai nutylėjo, kad vysk. Vincentas Brizgys buvo vienintelis iš Lietuvos vyskupų Vatikano susirinkime, atstovaudamas Lietuvai.

Ateizmo pavyzdžiai ir šūkiai

Ateistinė propaganda stengiasi patiekti pavyzdžių iš gyvenimo: organizuoja moterų, vyrų, vaikų viešus pareiškimus, kaip ir kodėl jie nustojo tikėję.

"Mano dievas sugriuvo", — rašo Plungės ryšių mazgo Šateikių skyriaus viršininkas J. Goberis "Tiesos" 1963 lapkričio Nr. 268.

"Tegu neskamba varpai! — skelbiasi tapusi ateiste šių metų "Komjaunimo Tiesoj" Nr. 210 Jonavos vidurinės mokyklos mokinė Nijolė Švegždaitė. — "Man nereikia jokių dievų nei šventųjų. Aš tikiu tik darbo žmogumi".

"Kaip aš išsiskyriau su Dievu" — pasakoja "Komjaunimo Tiesos" Nr. 226 Vilniaus pedagogikos mokyklos studentas J. Tamoševičius.

"Jaučiuosi laiminga, nes supratau religijos beprasmiškumą. Antireliginio turinio knygos, dalyvavimas ateistų būrelyje išvadavo mane iš religijos saitų," sako Vilniaus pedagoginio instituto stud. J. Kukauskaitė (Komjaunimo Tiesa" 1963 lapkričio 19).

Ateistinė taryba

Kad veiksmingiau būtų varoma ateistinė propaganda, buvo įsteigta respublikinė ateistinė propagandos taryba, kurios uždavinys derinti, jungti ir diriguoti visą ateistinę propagandą Lietuvoje. Kiekvienam rajone ir didesniam mieste sudarytos rajonų ir miestų ateistinės propagandos tarybos, į kurias įeina žymesnieji rajono ar miesto ateistai.

Ateistai patvory

Mėgindami atitraukti žmones nuo bažnytinių krikšto, jungtuvių ir laidojimo praktikų, ateistai kartais atsiduria keblioj padėty. "Tiesa" lapkričio 19 paskelbė Viekšnių miestelio gyventojų laišką, kuriame jie kelia klausimą: ar pateisinamas yra komunistų laikymasis religinių praktikų atžvilgiu? Jie rašo:

"Gerbiamoji Redakcija, Prašome duoti atsakymą į mus labai dominantį šių dienų reiškinį. Miršta mokyklos ar kurios nors įstaigos tarnautojas. Tikintieji giminės, sakydami vykdą paskutinę velionies valią, laidoja jį su bažnytinėmis apeigomis. Įstaigos, kurioje velionis dirbo, vadovas ir kiti kolektyvo nariai komunistai ir komjaunuoliai nedalyvauja laidotuvėse. Jeigu kuris ir ateina, tai, formaliai atlikdamas pareigą, palieka mirusiojo bute vainiką arba patvory pastovi, mirusį laidojant. Jeigu mokiniai neša vainikus, tai juos, atlydėjus iki bažnyčios, sustoja su vainikais lauke. Į bažnyčią jie nevedami. Ar toks elgesys pateisinamas?"

Laikraštis, atsakydamas į viekšniečių klausimą, įrodinėja, kad komunistai, laidojant pažįstamą ar giminę, jokiu būdu negali eiti į bažnyčią, tegul geriau pasilieka patvory. Komunistai, anot laikraščio, visuomet yra ir turi būti nuoseklūs ateistai. Jų sąžinė neleidžia jiems taikstytis su "religinėm atgyvenom".

Kas buvo toje kunigų grupėje?

Pernai lapkrič. 20 į Romą buvo atvykę iš Lietuvos 10 asmenų, vadovaujami Maskvos ruso. Turistų grupėj buvo 7 kunigai: Kauno kunigų seminarijos prof. prel. Juozas Labukas, Telšių kurijos kancleris kun. dr. Bronius Barauskas, Vilniaus Aušros Vartų klebonas kun. Kostas Gajauskas, Vilniaus šv. Onos bažnyčios kun. Povilas Kučinskas, Trakų parapijos administratorius kun. Ignas Paberžis, Raudondvario parapijos klebonas kun. Jurgis Kuzmickas ir Darsūniškio parapijos klebonas kun. Bronius Novelskis. Kunigų grupę lydėjo 3 lietuviai pasauliečiai: gydytojas Alfonsas Aušriūnas, farmacistininkas Dakinevičius ir juriskonsultas J. Simonaitis. Visą ekskursantų grupę sudarė pagal savo nuožiūrą Lietuvos kulto komisaras Justas Rugienis. Maskvos patvarkymu, lietuvių kunigų grupė su savo palydovais turėjo pasirodyti Romoje visuotinio Bažnyčios susirinkimo metu. Maskva norėjo parodyti, kad Lietuvoj esanti tikėjimo laisvė ir kunigai gali net į užsienį išvykti.

VYSK. V. BRIZGYS pasirašo čekį Šiluvos koplyčiai. Iš k. į d. E. Paurazienė, prel. J. Balkūnas, inž. A. Rudys, Lietuvos atstovas J. Kajeckas.

K. BRADŪNUI PASKIRTA PREMIJA

Darbininko redakcijos patalpose sausio 18 įvyko Draugo poezijos konkurso jury komisijos posėdis. Dalyvavo Leonardas Andriekus, Paulius Jurkus, Alfonsas Samušis, Vytautas Volertas. Kun. St. Yla posėdyje dalyvauti negalėjo. Jis savo balsą uždarame voke buvo įteikęs iš anksto.

Komisija išsirinko pirmininku Leonardą Andriekų, sekretorium — Vytautą Volertą. Toliau svarstė konkursui pasiųstus rankraščius. Labiausiai išlaikytas, sutelkęs poetinės nuotaikos ir kūrybos, buvo rinkinys "Sidabrinės kamanos", pasirašytas Skroblo slapyvardžiu. Balsų dauguma jam ir atiteko Draugo poezijos 1000 dol. premija.

Susisiekus telefonu su Draugo moderatorium kun. Pr. Garšva, kuris laikė pas save vokus su pavardėm, paaiškėjo, kad Skroblu pasirašęs **Kazys Bradūnas,** visiems jau gerai žinomas poetas.

Draugas ilgą laiką skyrė premiją už geriausią romaną. Minint Maironio metus, Draugo kultūrinio priedo redaktoriaus K. Bradūno iniciatyva buvo paskelbta poezijos premija, kurią pernai laimėjo Kotryna Grigaitytė, o šiemet — pats tos premijos organizatorius.

DRAUGO POEZIJOS konkurso jury komisija, paskyrusi premiją K. Bradūnui sausio 18 d. Iš k. į d. P. Jurkus, V. Volertas — sekretorius, L. Andriekus — pirm., A. Samušis, Trūksta kun. St. Ylos, kuris savo balsą buvo įteikęs anksčiau uždarame voke. Nuotr. V. Maželio.

Donelaičio minėjimas

New Haven, Conn. — Lietuvių Moterų klubas sausio 25 šv. Kazimiero parap. salėje rengia Kristijono Donelaičio minėjimą. Bus Aleksio Ranito paskaitą — Žvilgsnis į Donelaičio gyvenimą ir kūrybą, Asė Dauguvietytė ir Vytautas Valiukas skaitys ištraukas iš "Metų". Julija Rajauskaitė skambins Čiurlionio preliudą, Banaičio — Ryto belaukiant, Chopino du etiudus, Liszto — Užmirštą valsą, legendą apie šv. Pranciškaus pamokslą paukščiams. Programą praves Gražina Matulaitytė-Rannit. Pradžia 7 v.v. Po programos — šilta vakarienė, kava. Įėjimas 2 dol. **(N.H.)**

Naujos Sibiro maldaknygės laidos

Tik ką pasiekė mane antroji Sibiro lietuvaičių maldaknygės laida ispanų kalba. Maldaknygė spausdinta tėvų paulistų spaustuvėje Bogotoje, Kolumbijoje.

Knygelė labai gražiai išleista. Viršelis papuoštas lietuviškos sodybos kryžiaus nuotrauka. Įžangai panaudota kardinolų Confalonieri ir Cushingo įvadai. Pridėta trumpa Lietuvos kančių istorija.

Vertėjas prel. J. Eusebijus. Tekste įdėta kelios originalo nuotraukos, Aušros Vartų Marija, Lietuvos varpinė, puikios Kryžiaus kelių nuotraukos, Lietuvos kryžiai ir rūpintojėliai, Zapyškio senoji bažnyčia. Maldaknygė yra 74 psl.

Esu paprašęs tėvus paulistus, kad prisiųstų bent 50 egz. suvenyrų mėgėjams bei JAV bibliotekoms. Pas mane dar yra pora šimtų egzempliorių pirmos ispanų kalba laidos, spausdintos Argentinoje. Leidėjai atsiuntė platinti, bet pirkėjų neatsiranda.

Kun. J. Petrošius iš Paryžiaus praneša, kad Siibiro lietuvaičių maldaknygė jau paruošta spausdinti prancūzų kalba. Pasirodys pavasarį. Įžangą parašys Paryžiaus kardinolas.

Kun. L. Jankus

— **Šilainė,** taut. šokių grupė Detroite, šiemet švenčia 15 metų veiklos sukaktį. Gegužės mėn. numatoma paminėti ši sukaktis.

ATSISVEIKINIMO KONCERTAS

CANANDAIGUA, N.Y.

Sausio 25 d. 8 v.v. United Church patalpose įvyksta atsisveikinimo koncertas. Koncerte dalyvauja **solistas bosas Stasys Citvaras** iš New Yorko, **Leonas Baltrus,** tenoras, iš Canandaigua, ir **Marija Baltrus** akomponiatorė. Programoj svečias iš New Yorko dainuos arijas iš operų "Užburta fleita", "Simon Boccanegra".

Leonas Baltrus, tenoras, atliks arijas iš operų: "Užburta fleita" ir gražią ariją — Sigmundo meilės dainą iš "Die Walkuere".

Solistai taip pat atliks duetus iš operų — La Forza dėl Destino — Solenne in Questora ir Bohemos — O Mimi, Tu Piu Non Torni.

Koncertas vėliau bus pertransliuojamas per radijo stotį WGGR.

Sekmadienį įvyks religinės muzikos koncertas tose pačiose United Church patalpose, kur bus atliekamos arijos ir iš Mesijo oratorijos.

Tenka pažymėti, kad solistas Stasys Citvaras vasario mėnesį išvyksta dainuoti į Vokietiją, kur mano apsigyventi. Solistas Leonas Baltrus su šeima išvyksta gyventi į Angliją ir ruošiasi koncertams Brightone, Birminghame ir Worthinge, ir kituose Anglijos miestuose. Solisto žmona Marija Baltrus dirba kaip choro repetitorius su britų B.B.C. radiju.

STASYS CITVARAS

LEONAS BALTRUS

MARIJA BALTRUS

IŠ VISUR

— **Lietuvos nepriklausomybės** paskelbimo 46 metų sukaktį Chicagoje rengia Chicagos Lietuvių Taryba vasario 16, sekmadienį, 2 val. popiet Marijos aukštesnės mokyklos salėje.

— **Vasario 16 gimnazijoje,** Vokietijoje, evangelikų jaunimo ratelis gražiai ir jaukiai atšventė Naujus Metus. Dalyvavo gausiai gimnazijos mokinių, mokytojų ir svečių. Šventės parengimo rūpinosi ratelio globėjas mokyt. Fr. Skerys.

— **Prof. K. Pakšto** paminklui Chicagoje statyti aukas rinkti Detroite maloniai sutiko kunigas B. Dagilis.

— **Mykolas Saulius,** čelistas, dalyvavo muzikinėje programoje, kurią Denverio, Colorado, latviai surengė kompozitoriaus J. Medinio pagerbtuvėm. Tas žymus latvių kompozitorius dabar gyvena Švedijoje, Stockholme. Rygoje jis dirigavo operai. M. Saulius solo grojo J. Medinio Improvizaciją ir Lopšinę, Lucija Graude. Be to, su Denverio trio (smuikas, čello, piano) M. Saulius grojo J. Medinio "Trio Nr. 2".

— **Marija Ausukaitienė** iš New Haven, Conn., mirė San Jose, Calif., ten beviešėdama. Palaidota iš šv. Leono bažnyčios. Buvo sulaukusi 70 metų. Velionė gyvai reiškėsi lietuvių visuomenėje Connecticut valstybėje: buvo daugelio lietuvių organizacijų narė, piknikų ir pokylių šeimininkė. Liko 3 dukros su šeimom. Velionės vyras kiek anksčiau taip pat žuvo Kalifornijoje.

— **Uždaros rekolekcijos** gavėnioje Nekalto Prasidėjimo vienuolyne, Putnam, Connecticut, šiais metais studentėm ir dirbančiom mergaitėm bus vasario 14-16, moterim — vasario 28 — kovo 1, moksleivėm (13-17 metų) kovo 13-15. Moksleivėm ir studentėm rekolekcijas ves kun. A. Jurgelaitis, O. P., iš Providence kolegijos, o moterim prel. V. Balčiūnas iš Romos. Apie atvykimą prašom pranešti savaitę prieš rekolekcijas.

— **Lietuvių Studentų Sąjunga** yra pakvietus į "Lituanus" Foundation valdybą: Algį Luką — pirmininku (2407 W. 68th St. Chicago 29, Ill.), dr. Tomą Remeikį — redaktorium, nariais — dr. V.P. Vygantą, Valdą Adamkavičių, Vaclovą Kleizą, Vytautą Germaną ir Romą Stakauską.

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI

Naujai išėjusi HI-FI plokštelė, kurią turėtų įsigyti ypač norintieji susipažinti su lietuviškų šokių muzika, nes joje yra 14 liet. šokių — dainų: Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jievaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

Išleido J. Stukas, vadovaujant J. Matulaitienei, liet. šokių vadovei New Yorke, su J. Švedo tautiniu ansambliu ir Aitvarų kvartetu, vad. Alg. Kačanauskui. Kaina $4.00 (persiuntimui 50 c.).

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS

910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

O KO KO?

Iš valdiškos korespondencijos Čekoslovakijoje

1.

Religinių Reikalų Departamentui
Tautiniam Apskrities Komitetui Frydek Mistek

Prašau būtinai paskirti automobili, kuris man labai reikalingas pastoracinėms pareigom atlikti. Spinduliu 50 km. nuo mano bažnyčios turiu aukoti mišias, mokyti katekizmo, aprūpinti mirštančius sakramentais ir p.

Tikiuosi, kad mano prašymas bus išklausytas, nes pagrindas yra rimtas ir pateisinamas dėl mano amžiaus. Turiu 63 metus

....Klebonas

2.

...Klebonui

Atsakydami į jūsų laišką pranešame: kiek mums žinoma, Jėzus Kristus atliko savo pareigas pėsčias, apsiavęs sandaliais. Tolimesnėm kelionėm naudojosi asilu.

Dėl šių priežasčių mes negalime patenkinti jūsų prašymo.

Religinių Reikalų Departamentas
Tautinis Apskrities komitetas
Frydek/Mistek
(Antspaudas)

3.

Religinių Reikalų Departamentui ir tt.

Dėkoju už atsakymą. Jo turiniu esu visai patenkintas. Labai prašau paskirti mano tarnybai asilą.

...**Klebonas**

(Čia ne išdaiga, o dokumentacija, tik išleistos vietovės ir pavardės).

—o—

Komunistam

Kasdien galite vinį kalti
Į tautos kruviną karstą.
Galite rankomis išgamų
Griauti šventovių kolonas,
Galite savo skerdyklose
Kankinimais išgauti ko jums reikia,
Galite raudonai savo armijai
Paminklus padėkos statyti.
Galite laužyti kryžius
Ir mokyti vaikus satanizmo.
Galite keisti istoriją
Ir vogti tautos brangenybes.
Iš Stalino malonės galite garbinti padleckius
Ir ordinus Kremliaus agentam kabinti.
Žudyti galite, tremti, laisvę ir tautos garbę sutrypti.
Viską galitę įvykdyti —
Ir visos jūsų pastangos bus veltui
Artinasi valanda pasmerkimo—
Tironijos, skurdo, bado ir Jūsų prakeikimo.

(Pagal R. Kiersnowski iš "Nowy Swiat" 1964 sausio 4)

Savanoris

Trys naujai išleistos knygos už 5 dol.:

Naktigonė, **Leonardo Andriekaus** trečioio poezijos knyga kurios kaina 2 dol.; **Maironis,** virš 200 pusl., Aidų leidinys — kaina 2 dol. , lietuvos vaizdeliai, **A. Žemaičio** prisiminimai, kaina — 1 dol.

Šios ir kitos lietuvių ir anglų kalbomis knygos gaunamos adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y., 11221.

LOS ANGELES lietuvių mokyklos mokiniai Kalėdų programos metu prie lietuviško kryžiaus. Nuotr. L. Kančausko.

VAIKŲ TEATRAS

Los Angeles, Calif. — Gruodžio 29 šv. Kazimiero parap. salėje pastatytas 2 veiksmų scenos vaizdelis "Paskutinis sapnas žemėje". Vaidinimas sutraukė daug žmonių, daugiausia tėvų su vaikais. Šį gražų vaidinimą paruošė lituanistinės šeštadien. mokyklos mokytojos — O. Razutienė ir B. Čiurlionienė. Į vaidinimą buvo įjungtas beveik visas šimtas šeštadieninės ir parap. mokyklos lietuvių vaikų — barzdotų nykštukų, angelų, snieguolių, žvaigždučių ir kitokių vaidilų. Darniai skambėjo įpintos giesmės ir dainos, akomponuojant muz. A. Narbutui. Judriai sukosi jaunimas, įsijungdamas į tautinių šokių pynę, pianinu palydint O. Barauskienei ir akordeonu A. Kazakevičiui. Įspūdį didino dail. S. Rauberto ir A. Zaliūno gražios dekoracijos ir pritaikintas scenos apšvietimas.

Didelį entuziazmą sukėlė Kalėdų senelio (Janušausko) pasirodymas, kuris, tėvų komiteto pirm. J. Motiejūno lydimas, atgabeno dovanėles. Klausinėjo pačių mažųjų, ką jie yra išmokę vaikų daržely. Pamokyti darželio ved. N. Grakauskienės, padeklamavo ir padainavo. Tėvų komiteto narės E. Dovydaitienė ir L. Pažemenienė, padedant kitom poniom, vaišino vaikučius, mokytojus ir programos dalyvius. Daug darbo įdėjo, besirūpindamas ūkiniais reikalais tėvų komiteto ižd. R. Bužėnas.

Lituanistinėj šeštadieninėj mokykloj pirmasis mokslo metų pusmetis baigiamas sausio 25. Vasario 1 klasių mokytojai išdalins mokslo pažymėjimus. Tėveliai, besidomį savo vaikų mokslo eiga, kviečiami atvykti ir tuo reikalu pasikalbėti su mokytojais. Svarbesniais reikalais kreiptis į mokyklos vedėją.

Paskutiniame mokytojų ir tėvų komiteto narių pasitarime nutarta, mokslo metams baigiantis, paminėti šeštad. mokyklos 15 metų sukaktį. Mokykla buvo įsteigta ir ligšiol globojama šv. Kazimiero parap. klebono J. Kučingio. Lanko 80 vaikų. **M.**

Paminėjo prel. J. Ambotą

Hartford, Conn. — Lietuvių radijo valandos vedėjas Algimantas Dragunevičius visada ir visur išnaudoja kiekvieną progą ką nors užrekorduoti ir paskelbti per radiją. Nuvykęs į Philadelphiją, užrekordavo dr. J. Puzino kalbos ištrauką iš P.L.B. suvažiavimo Kanadoje. Iš jubilėjinės skautų stovyklos ir k. Visur juda, kaip gyvasis sidabras, sukasi kaip vijurkas, užtat jis daug įdomių dalykų paskelbia ir suorganizuoja.

Štai 1962 gruodžio 6, minint prel. J. Amboto 50 metų klebonavimo sukaktį, užrekordavo jo kalbą, kurią sausio 19, pakartojo per radiją. Miela buvo klausyti daug kartų girdėto balso, kuris jau amžinai nutilo.

Išgirdome dar kartą prel. J. Amboto įsitikinimą, kad dėl vedamos autostrados lietuvių mokykla nebus griaunama. Dėja, šiandien tas klausimas atsinaujina ir nežinia, kur tada dėtųsi lituanistinė mokykla.

J. Bernotas

Balius lituanistinei mokyklai paremti

Waterbury, Conn.—Lituanistinei mokyklai paremt Užgavėnių balius rengiamas vasario 8, šeštadienį Šv. Juozapo mokyklos didžiojoje salėje. Programoje dalyvaus humoristas rašytojas Ant. Gustaitis ir poetas dramaturgas Stasys Santvaras. Abudu iš Bostono. Jų išleista poezijos plokštelė yra susilaukusi gana gražaus atsiliepimo visuomenėje. Todėl susidomėjimas jų dalyvavimu baliuje yra didelis.

Programa bus lengvo ir populiaraus turinio. Lyrikos mėgėjams bus miela išgirsti skaitant eiles apie meilę, apie Margaritą prie atidarų langų apie Kleopatros aukos taurę, apie žvejus iš palaužtom burėm laivų ir t.t. Humoro entuziastam, be abejo, bus viskas "Anapus teisybės". Kelionė iš už rojaus vartų, gvazdikėlis moteriškai, pražydęs pavasario simfonija. Vliko ar Alto ratai risis tobulai, bet viskas eis absoliučiai atbulai.

Programą praves aktorius Algimantas Žemaitaitis. Muzikinį žodinės programos foną ir atatinkamas įtarpas ruošia muzikas Edvardas Radionovas, kurio populiarusis orkestras gros taip pat šokiams.

Meniniam salės apipavidalinimui bei spalvingam apšvietimui pakviestas dailininkas Kazys Jatužis. Jam talkins grupė dekoratorių.

Šis vakaras savo populiarumu kasmet sutraukia gausiai svečių iš plačios apylinkės, todėl rezervacijomis būtina pasirūpinti anksčiau. Kreiptis į Spaudos knygyną, 10 John St. telefonas 756-5173.

Baliaus pradžia 7 val. vakaro. Bilietai bus gaunami ir prie įėjimo. **vav**

—o—

Trilypis piknikas-gegužinė, rengiama Moterų Sąjungos, LRK Susivienijimo ir L. Darbininkų Sąjungos, šiemet įvyks rugpiūčio 30 d. Belleview Parke, Lake Wood, Waterbury, Conn. Vieta graži, prie ežero. Prašoma kitų organizacijų tą dieną nieko nerengti ir dalyvauti šiame piknike, kurio pelnas visada skiriamas geriems tikslams. Piknikui surengti sausio 12 buvo sukviestas pasitarimas, kuriame dalyvavo M. Digimienė, P. Veturienė, O. Šmotienė, P. Barkausienė, V. Veturis ir P. Jokubauskas. **P.J.**

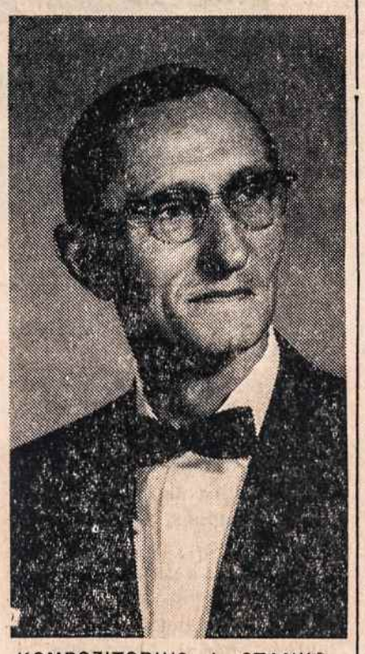

KOMPOZITORIUS J. STANKŪNAS, kurio lėšomis išleistas 1964 pasaulinės parodos lietuvių dienos repertuaras.

Jaunimo diena

Philadelphia, Pa. — Lietuvių jaunimas su savo daina pasirodys šeštadienį, sausio 25 d., 7:30 val. vakare, lietuvių muzikos klubo salėje (2715 E. Allegheny Ave.). Bus lietuvių tautinio ansamblio tradicinis koncertas. Ansambliui diriguos L. Kaulinis. Ansamblis jungia didelę dalį šios vietovės lietuviško jaunimo. Jo gretose matome studentų, aukštesniųjų mokyklų mokinių ir vos pradžios mokyklą baigusių. Bendravimas gražus, kantrybės ir ištvermės daug. Koncerto programoje dalyvaus ir Elena Kepalaitė, išraiškos šokio menininkė. Po koncerto bus pasilinksminimas.

Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės vakaras buvo sausio 11 šv. Andriejaus parapijos salėje. Šį kartą visuomenė dalyvavo gausiai. Malonu, kad šiame krašte subrendusi karta, vos spėjusi išauginti jaunimą vaikų darželiui, aktyviai dalyvauja tautiniame visuomeniniame gyvenime. Ir šį kartą jos matėsi čia daug. (-v)

NEWARK, N.J.

Šiluvos koplyčiai Washingtone didesnes sumas aukojo: prel. Ignas Kelmelis — 1000 dol. Po 100 dol. Agota Liudvinaitienė iš Linden, Kazys ir Genovaitė Trečiokai, Marija Dambrauskienė, Mr. Mrs. John Peldūnas, Jokubas Stukas ir šeima, Kontrimai — 40 dol. Po 25 dol. — Armanavičiai, Viktoras ir Alfonsa Jokubaičiai, Elzbieta Kranauskienė, Jurgis Tatoris, Moterys Sąjungietės, Petras Jasmantas — 20 dol. Šiluvos koplyčios statybos vajus vyksta ir toliau. Prašome ir kitus aukoti.

Juozapas Šernas (Sharnus) mirė gruodžio 29, sulaukęs 80 metų. Paliko sergančią žmoną, 3 dukteris ir 2 sūnus. Vienas sūnus yra kun. Jonas Šernas, šv. Onos parapijos klebonas Jersey City, N.J. Velionis palaidotas iš Švč. Treybės parapijos bažnyčios Newarke. Laidotuvėse dalyvavo Newarko vyskupas Joseph A. Costello, daug lietuvių ir svetimtaučių kunigų ir prelatų.

Mirė praėjusiais metais 34 parapiečiai, tarp jų Fr. Kalibatas, buvęs ilgametis vaistininkas Newarko mieste.

Kazimiera Klimienė, gyvenusi Lindene, mirė prieš tris metus sausio 26. Už jos vėlę mišios bus 10:30 šv. Trejybės bažnyčioje.

Juozas ir Julija Ievaisiai sausio 26 mini 30 metų vedybinę sukaktį. Jų intencija mišios bus 12 val.

Vladas ir Genovaitė Jančauskai Kalėdose atšventė 25 metų vedybų jubilėjų. Jubiliatų namuose buvo banketas. Jubiliatai gavo pop. Pauliaus VI palaiminimą. **P. T.**

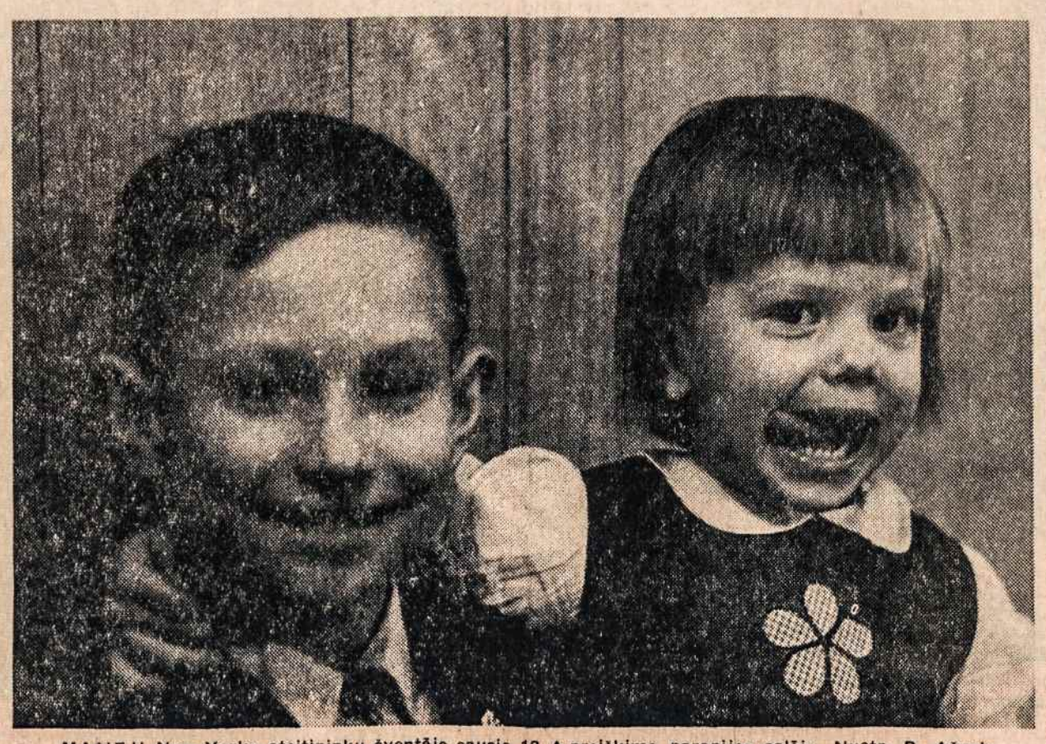

MAŽIEJI New Yorko ateitininkų šventėje sausio 12 A prelškimo parapijos salėje. Nuotr. P. Ąžuolo.

Ilgo grojimo plokštelė —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

II-sios Dainų Šventės rinktinė

High Fidelity — $4.00 Stereo — 5.00

Galima įsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

H. W. MALE

SALESMEN — PRUDENTIAL INSURANCE CO. Openings in the Metropolitan area minimum education High School graduate excellent training program and group benefits. Starting salary up to $600 per month. Call PLaza 5-2800 — ask for Mr. Washington.

HANDYMAN
KNOWLEDGE OF TOOLS
LIGHT MAINTENANCE AND REPAIR WORK
5½ Days. Downtown Brooklyn area
JA 2-3700 Ex 32

COUNSELOR, must live in, dowtown Brooklyn Institution for teenage dependent and neglected boys. Complete psychiatric, psychological, case work and group work service available. JAckson 2-3700, Ext. 32.

TRAVEL BUREAU

PRISCO TRAVEL BUREAU, Inc.
World wide Travel Services — Air, Steamship, Rail, Bus. Cruises and Tours, Hotels, Foreign Exchange, Travelers Checks. 1 De Kalba Ave., Brooklyn 1, N. Y. — MA 5-1150.

WEDDING

For Better Wedding and Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offer the Finest
Call Fred — RE 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

RESTAURANTS

Suburban dining with a continental flavor
MARCPIERE
Your Hosts:
Peter Corte - Marco Gardenghi
Rte 110, MELVILLE, L.I.
CHapel 9-8221

KARL'S Mariners Inn — Lunch or dine where cuisine and scenic beauty excel. Sea food, lobsters, steaks, chops. For reservations call AN 1-9756; if no answer, ANdrew 1-8111. Bayview Ave & James St. Northport (turn North on 25A) — Enjoy the Bay-View.

Best Wishes to all our Friends and Patrons
SILVER STAR
RESTAURANT
Italian - American Cuisine
Luncheon—Dinner—Cocktails
90-24 Astoria Blvd.
JACKSON HEIGHTS
¼ Mile from La Guardia Airport
Daily 'til 12 AM
Fri. - Sat. 'til 1 AM

DISPLAY

READING PROGRAM — Developmental and Remedial Open to boys and girls grades 4 to 12. Ten 2 hour classes Saturdays. Fee includes testing $25. Registration and testing Saturday, Jan. 25th, 9 AM. HOLY CROSS H. S., 26-20 Francis Lewis Blvd., Flushing 58, N. Y.

DANIEL D. CHAPMAN
Insurance—all types. Our aim is to establish the finest reputation for honesty, integrity and diligence. — May we serve you? FREEPORT, 211 S. Bayview Ave. (North-East corner Rose St. & Bayview Ave.)
FR 8-0999

MARIE H. FRANKE
Authur Franke Realty
Authur Franke Realty Real Estate, Insurance, Notary Public. 1479 Flatbush Ave., Brooklyn 10, N.Y.; GE 4-7510. Branch Office: 2101 Flatbush Ave., Brooklyn 34, N.Y., Tel. DE 8-2101.

DISPLAY

PARK CITY PRESS INC.
COMPLETE PLANT
Photo Offset, Letter Press, Bindery
Color Brochures
3460 Great Neck Road
N. Amityville, L. I.
516 MY 1-2700

CLANCY ASSOCIATES
T. CAGNARD
Serving all Boros
Multigraphing - Offset
Mimeographing - Mailing
24 HOUR SERVICE
250 Park Ave., N.Y.C., YU 6-7833

INTERNATIONAL NEWSPAPER PRINTING CO.
For The Finest
In Newspaper Printing
197 E. 4th Street, New York City
OR 3-1830

ALBERT SHERMAN, INC.
LIFE - ACCIDENT - HEALTH
GENERAL INSURANCE
107 Fifth Ave., Pelham, N. Y.
914 PE 8-3131

P & S SEA FOOD MARKET
FRESH FISH DAILY
Wholesale and Retail
For the Best Shop at P & S
Free Delivery
85-06 37th Avenue
Jackson Heights, L.I. — HI 6-1635

LONDINO
STONE CO. Inc. since 1910
3621 Provost Ave., Bronx, N. Y.
Cast Stone - Concrete and Wooden Park Benches - Playground Sculptures - Tree Tubs and Planters.
FA 4-1439

PAINTING & PAPERHANGING
Celotex Ceilings
G & J WINTER
We guarantee all our work
For fast courteous service call
FL 8-6036 or BO 1-5940

CATERING SERVICE
DINNER PARTIES — CELEBRATIONS
For all occasions
Prepared in your home or elsewhere
CALL: HY 9-7484

Under new ownership: Mr. Frank Silla —
VALENTI, Inc. 464 Bay Ridge Ave. just off 5th Ave. on 69 St. Everything in the Photographic Line now on sale! Come and get your wonderful Christmas gifts now. Open eves. till 8 p.m. — SH 8-9700-1-2-3

FLOOR COVERING
CUSTOM WORK IN FLOOR COVERING
Ceramics, Mosaic, Tile, Formica
We guarantee our work. Remember! If you want the Very Best — Call
LO 7-0800

"Flynns Light Moving"
Only $8 per Hour — 2 Men
All Types of Light Moving
All types of Light Moving up to 3 rooms. We handle every piece of furniture as if it was our own. Call anytime — VI 6-7658.
We go anywhere (Reliable)

As Long As You Live
you will receive a dependable and good income if you invest your savings in our S. V. D. ANNUITY PLAN
You also share in the great work of the Missions and help in educating Priests & Brothers for the Missions.
Certain tax advantages
A lasting Memorial and remembrances in many Masses and prayers.
Write for free information
SOCIETY OF THE DIVINE WORD
Annuity Dept. GIRARD, PA.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokiu. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. Ster. $5	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokiu	4.00
Tėžydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainu šventės 15 rinktiniu dainų	4 00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmiu	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainu. Ster. $6	5 00
Mes padainuosim. Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6 50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokiu X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainu ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5 00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3 00
Lietuviškų dainu, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Lithuanian 2-speed record course	3 00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių .... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink.	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. Ster. $5	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

SPORTAS

Futbolas

Pagaliau šiais metais mūsų futbolininkai turės rungtynes šį savaitgalį, tikrai. Vykdomas didžiojo New Yorko futbolo turnyras salėje. Šeštadienį, sausio 25, 8 val. vak. pirmose vakaro rungtynėse LAK žaidžia su čekoslovakais. Be jų, mūsų grupėje yra eilė stiprių komandų iš aukštosios lygos, tad musiškiams tikrai nebus lengva.

Ar žais mūsų vyrai ateinantį sekmadienį lauke, tai ir vėl priklauso nuo oro. Knickerbockerio taurės varžybų rungtynės su Grumman Aircraft mum paskirtos ir atšauktos jau gal kokį penketą kartų. Lygiai taip pat ir rezervinei su Stade Gaulois. Rungtynių likimas priklausys nuo aikščių padėties. Pirmoji turėtų žaisti Bethpage LI, o rezervinė Centraliniam parke.

Jauniai 11:45 val. pirmenybių rungtynės pas Hota žais.

Veteranai krepšyje . . .

Lietuviškas krepšinis New Yorke retas svečias. Vos kartą į metus apygardinių pirmenybių metu įvyksta vienas kitas susitikimas. Vasario 8, šeštadienį, bus net dvejos rungtynės.

Pirmose rungtynėse galima bus matyti visus mūsų buvusius krepšininkus, dabar jau nebežaidžia. Abejų veteranų komandų sąstatas paaiškės vėliau.

Antrose rungtynėse naujai sudaryta jauna New Jersey lietuvių komanda žais su newyorkiečiais, kurie atrodo, ir toliau remsis senomis jėgomis.

Rungtynės bus St. Martin Tours parapijos salėje, kuri yra vos du blokai nuo Lietuvių Atletų Klubo.

Pirmosios rungtynės prasideda 2 val., antrosios 3:30 val.

Atletas.

—•—

Suvažiavimas

Norėdamas, suplanuoti Rytų veiklą 1964 metams, RSA Komitetas nutarė šaukti RSA sporto klubų atstovų suvažiavimą 1964 metų vasario mėn. 1 d. 3 val. popiet Waterbury, Conn. Suvažiavimo dienotvarkė numatyta tokia: suvažiavimo atidarymas, Pereito suvažiavimo protokolo skaitymas ir priėmimas, apygardos ir sporto klubų pranešimai, diskusijos, 1964 metams sportinės veiklos plano tvirtinimas, RSA dalyvavimas pasaulinės parodos lietuvių dienos metu sportinėse varžybose, RSA sporto klubų tolimesnis dalyvavimas ŠALFASS veikloje, referatas — sporto klubų materialinio pagrindo sustiprinimo ieškant — inž. Ignas Gasiliūnas, sportinės veiklos pagyvinimo klausimas, klausimai ir sumanymai, suvažiavimo rezoliucijos, svarstymas ir priėmimas, Suvažiavimo uždarymas.

Suvažiavime kiekvienas sporto klubas turi po 1 balsą, atstovų skaičius neribotas. Į suvažiavimą kviečiami šie RSA sporto klubai: Baltimorės LSK, Philadelphijos LSK Audra; New Yorko LAK, Waterburio LSK Gintaras, Hartfordo LSK Grandis, Worcesterio LSK Vytis, Bostono LSK Dainava; Bostono LPD Šachmatų Klubas, Pranciškonų Šv. Antano Gimnazijos Sporto klubas Nevėžis.

Aleksandras Vakselis
RSA Vadovas

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave.
Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
šeštadieniais iki filmos pabaigos,
Trečiadieniais — 12 val. dienos.
Penktadienį, sausio 24 — iki
Trečiadienio, sausio 29, 1964
Meilė be ištikimybės —
"BARBARA UND DIE MANNER"
Vaidina:
H. Anderson, H. Griem, M. Sebaldt
Priedinė filma:
"Der Etappenhase"
Ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

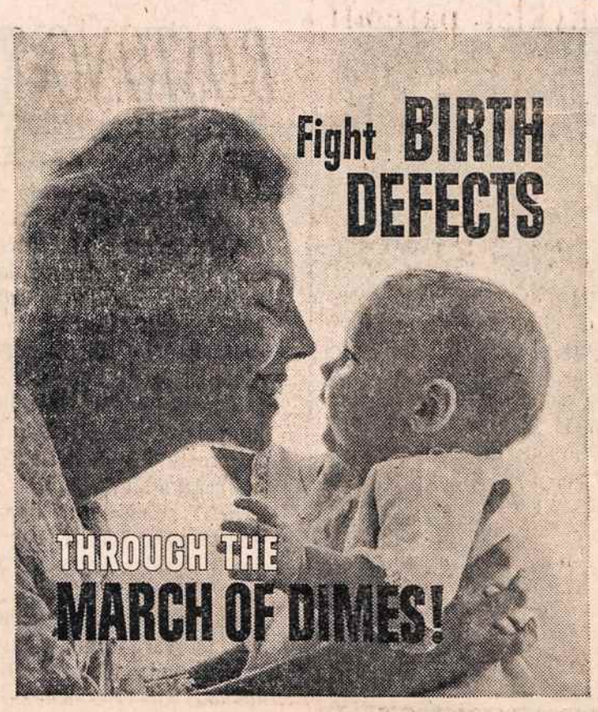

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

—Hastingso turnyrą Anglijoje, laimėjo rygietis, buv. pasaulio čempionas M. Talis. II v. jugoslavas S. Gligorič, 3-4 v. pasidalino vengras Lendijel ir maskvietis Chasin. Moterų pasaulio čempionė Gaprindašvili pasidalino su švedu Kinmarku I v. šalutiniam turnyre, abu įgaudami teisę dalyvauti ateinančiam pagrindiniam Hastingso turnyre. Prieš II pas. karą Hastingso turnyre gana sekmingai dalyvavo čekė Vera Menčik.

— Dimeistris estas P. Keres dalyvauja Bevervijko tradiciniam turnyre, Olandijoje greta kitų didmeistrių, kaip Filip, Larsen, Portiš, Parma. Viso 16 dalyvių.

— Chess Review ružnalas, sausio nr. talpina nemažą žinią apie Povilo Tautvaišo laimėtas Illinois pirmenybes. Pabrėžta, kad tai buvo pačios stipriausios Illinois p-bės ir Tautvaišo pergalė todėl labai reikšminga. Antram dešimtuky minimas Kazys Ramas. Viso 98 dalyviai. Žinios apie regioninės (Indiana, Ohio, Michigan) pirmenybes, randame Stasį Makutėną iš Indianapolio, pasidalinusi antrą vietą tose p-bėse. Quebeco žiniose minimas Ignas Žalys, sužaidęs lygiomis su Que beco nugalėtoju Leslie Witt.

— Bostono tarpklubinėse, lietuviai šį penktadienį rungiasi su Arlingtonu pas save. So. Bostono lietuvių piliečių draugijoje. Praeito penktadienio rungtynėse su Boylstono klubu Algis Makaitis gana efektingai įveikė pirmos lentos žaidiką Solot, paaukojęs valdovę. Čia toji partija. Baltieji — A. Makaitis, juodieji — Solot.

1. e4 e5 2. Žf3 Žc6 3. Rc4 Žf6 4. 0-0 Re7 5. Žc3 0-0 6. d4 d6 7. d5 Žb1 8. b4 Rg4 9.a4 Žd7 10. Re3 a5 11. a:b B:a5 12. Rb5 Žc5 13. R:Ž d:R 14. Vd3 Rd6 15. Žd2 Žh5 16. f3 Žf4 17. Vc4 Rc8 18. Žb3 Ba7 19. Ž:c5 c6 20.d:c b:c 21. Bfdl c:R 22. Ž:b5 R:Ž+23. V:R Vg524. g3 Bd7 25. Žd6 B7d8 26. a5 Že2+ 27. Kf2 Ra6 28. Vb6 Ba8 29. Žb5 Bfb8 30. Žc7!? B: V 31. a:B Bd8 32. B:B V:B 33. B:a6 Vd4+34. K:Ž h5 35. bŽ Vc4+36. Kdl Vf1+ 37. Kd2 Vf2+38. Kc3 Vel+39. KC4 Ve2 +40. KB3 V:f3+41. Kb2 ir juodieji pasidavė, nes šachavimai išsibaigė.

Woodhavene išnomuojamas gražus ir erdvus kambarys. Pilnai apstatytas baldais ir su visais patogumais. Pageidaujama vyras. Skambinti VI 7-5834.

Ridgewoode prie gero susisiekimo išnuomojamas gražus moderniškas, apstatytas baldais kambarys. Galima naudotis virtuve. Kreiptis EV 6-0525.

Woodhaven prie parko ir gero susisiekimo išnuomuojamas butas iš 6 kambarių su apšildymu ir karštu vandeniu. Taip pat 2 kambariai su baldais. Galima išsinuomoti arba vieną arba abudu. Nuomininkai gali būti vyrai ar moterys. Skambinti VI 9-9849.

Woodhavene išnuomojamas kambarys, apstatytas baldais. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Butas netoli Jamaica traukinėlio stoties. Teirautis vakarais po 7 val., šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. HI 1-7715.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos

CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.
RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Elena Vyzienė, Brooklyn, N. Y. 10 dol., A. Biela, New York, N.Y. G. Valiulis, Omaha, Nebr. — po 8 dol. J. Katkus, Brooklyn, N. Y. 6 dol.

Po 5 dol.: A. Diržys, G. Mačys, Brooklyn, N.Y. A. Klashus, Maspeth, N.Y. M. Damijonaitytė, Boys Town, Nebr. **Po. 4 dol.** — M. Aponas, Chicago, Ill. P. Rimkūnas, Greenwood Lake, N.Y. V. Karas, Worcester, Mass.

Po 3 dol.: P. Bielskus, E. Daidynas, M. Dominauskas, H. Kačinskas, A. Mickevičius, T. Mikalauskas, B. Pocius, A. Šlikas, J. V. Užbalis, V. Vilimavičius, Brooklyn, N.Y. S. Vasikauskas, Richmond Hill, N.Y. V. Salamonas, Ozone Park, N.Y. P. Judickas, Woodhaven, N.Y. J. Rajeckas, Maspeth, N. Y. A. Kuneac, Bronx, N.Y. S. Grybauskas, Rochester, N.Y. J. Gruodis, Monticello, N.Y. A. Balčiūnas, M. Simavičius, M. Venis, F. Zičko, J. Zwiss, So. Boston, Mass., M. Augustine, S. Bugnaitis, Worcester, Mass. S. Vaitkienė, Brockton, Mass., C.H. Pazo, Westboro, Mass., S. Jucius, E. Labutis, Waterbury, Conn., A. Simmons, Windsor, Conn., V. Balchūnas, Hartford, Conn., S. Bujanauskas, Ansonia, Conn. I. Jasekaitis, Eliza beth, N.J. P. Bochis, Bajonne ,N. J. Dr. J. Revukas, Cranford, N.J. P. Pleinis, Philadelphia, Pa., K. Frenkas, Cornwells Hghts, Pa. L. Katilius, Homestead, Pa., V. Braziulis, J. Krištolaitis, A. Wishner, Cleveland, Ohio, L. Niuniava, Whitier, Calif., L. Bajorūnas, Detroit, Mich. C. Kalvaitis, College Park, Md. E. Jurgutaitienė, Kansas City, Kansas, A. Bikulčius, Lewiston, Me., M. Zakarevičius, Edmonton, Alberta, Canada.

Po 2 dol.: K. Kazakevičienė, S. Palionis, P. Platkonis, K. Ručynskas, S. Ruginis, A. Sirgeds, kun. S. Raila, V. Savukynas, Brooklyn, N.Y. G. Alksninis, Maspeth, N.Y. M. Surdukevičius, L.I. City, N. Y. J. Juška, Rochester, N.Y., M. Kvečienė, Lyon Montain, N.Y. H. Ginetis, J. Strazdas, Dorchester, Mass., A. Jackūnas, Milton, Mass., C. Drevinskas, Middleboro, Mass., A. Jakutis, Methuen, Mass., J. Kačkelis, Northampton, Mass., P. Plekšnys, So. Boston, Mass. S. Zdanis, Oakville, Conn., C. Bendoraitis, Toumbull, Conn., P. Ličkus, Chicago, Ill., J. Mačėnas, Forest Park, Ill. I. Bučmys, Dayton, Ohio, J. Snapys, Detroit, Mich., J. Mėlynis, Kearny, N.J. S. Adamonis, Los Angeles, Calif., M. Yankus, Delmar, Del. A. Paleckis, St. Petersburg, Fla., A. Keblys, Montreal, Que. Canada, O. Ogilvis, Omaha, Nebr. P. Jaras, V.J. Kudirka, Norwood, Mass., M. Buivydienė, Brockton, Mass.

Po 1 dol.: Sesuo M. Nicodema, O.P.E. Borus, J. Čekavičius, J. Digrys, Z. Grabnickas, J. Gobis, A. Jurgėla, A. Ignaitis, V. Jankevičius, J. Klimavičiu,s S. Kunkulis, S.K. Lukas, K. Lucka, E. Pohlman, V. Plaušinis,Bklyn, N.Y. S. Nutautas, Woodhaven, N.Y. M. Balčiūnas, M. Klimas, A. Povilaitis, A. Spaičys, A. Miller, V. Tumpienė, Woodhaven, N.Y. V. Butkys, K. Kukleris, S. Pundzevičius, Great Neck, N.Y. A. Boiallis, Maspeth, N.Y. K. Pachėsa, Elmhurst, N. Y. J. Gerutis, Amsterdam, NY, ,kun. F. Valukevičius, Z. Šipaila, Rochester, N.Y. M. Vaškas, New York, N. Y. J. Butkus, Belle Harbor, N. Y. C. Prapuolenis, White Plains, N.Y. D. Vaičius, Hudson, N.Y. O. Stankus, Mineola, N.Y. A. Bredes Central Islip, N.Y. J. Kačinskas, Z. Martinonytė, J. Razvadauskas K. Paszkus, U. Saduikis, J. Verbyla, So. Boston, Mass., A.V. Dailida, F. Jurgelionis, P. Kerulis, J. Matusaitis, J. Wirbal, Worcester, Mass., V. Bonalis, J. Petkus, A.V. Sedlievičius, O. Stanis, Hudson, Mass., G. Dowdorowicz, J. Velička, Lawrence, Mass., J. Dačys, K. Plevokas, Dorchester, Mass., S.A. Bunumas, Athol, Mass., M. Raudeliūnas, Brighton, Mass. A. Vincūnas Somerville, Mass. M. Kazemekas, Gilbertville, Mass., B. Paplaškas, Methuen, Mass., E. Januškienė, Stoughton, Mass., J. Vaitkūnas, Centon, Mass., J. Naikelis, Millbury, Mass., R. Kalinauskas, M. Augustauskas, J. Kazlauskas, M. Kešėtaitė, P. Jakubauskas, A. Orentas, W. Vasiliauskas, Waterbury, Conn., A.J. Pateckis, L. Vitenas, Hartford, Conn., Z. Karalius, E. Viltrakis, Oakville, Conn., A. Mikalauskas, B. Tamošaitis, New Britain, Conn., A. Paltanavičius, Ansonia, Conn., M. Zelionis ,Windsor, Conn. B. Machėnas, Newington, Conn., A. Šerkšnas, Bloomfield, Conn. P .Laukaitis, Torrington, Conn. A. Arminas, A. Gerulat, Kearny, N.J. S. Mikaitis, S.Valatka, Elizabeth, N.J. V. Cižiūnas, Paterson, N.J. V. Lukas, Newark, N. J. J. Budres, Linden, N.J. A. Vitkus, Harrison, N.J. P. Blekys, P. Gruodis, E. Leparskas, V. Ramonas, V. Šumanas, Chicago, Ill., S. Būdas, A. Kindurys, Cicero, Ill., kun. A.J. Rupšis, Spring Valley, Ill., V. Manelis, Lockport, Ill., P. Davidonis, P. Jakaitis, C. Tamašauskas, Philadelphia, Pa., J. Gribas, Pittsburgh, Pa., A. Franko, New Philadelphia, Pa., A. Zubritsky, Cresone, Pa., P .Ambrazas, V. Amšiejus, P. Butkus, P. Kazakas, U. Mačiulis, J. Naujokaitis, Cleveland, Ohio, F. Kudirka, J. Narkevičius, Los Angeles, Calif. J. Smailys, Omaha, Nebr. A. Pecukewich, Nashua, N.H. S. O'Brikis, Millinocket, Me., D. Bernatavičius, Providence, R.I., V. Ruginis, Bogota, Colombia, S.A.E.Davidonis, A.Katele, Toronto, Ont. Canada, M. Aukštaitė, Chambly, Que., Canada K. Skrinskas, Vancouver, B. C. Canada.

Nuoširdžiai dėkoja
Darbininko administracija

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

STORE — SHOP

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave.
Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

EVERBEST PORK STORE
74 Westchester Square, Bronx, N.Y.
HOME MADE SAUSAGE
Finest Pork, Veal and Beef
Poultry Fresh Daily
UN 3-9007
NEMETH & MAIER, Proprietors

FUNERAL HOMES

GLENN R. COOK
Syosset Funeral Home
Distinguished Funeral Service at reasonable rates. Chapels in all boroughs, 2 blocks north of Catholic Church. 28 DeVine St., Syosset, L.I.
(516) WA 1-1372

PHILLIPS FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Avenue
Middle Village
Airconditioned - Modern Chapels - Friendly, first class service.
John J. Phillips, Licensed Manager
TW 4-8389

HENRY WEYDIG & SON, Inc.
FUNERAL HOME
CHARLES WEYDIG, Lic. Mgr.
13-39 122nd Street
College Point, N. Y.
FLushing 9-8563

Art Collection albumas, kuriame telpa trisdešimties lietuvių dailininkų kūriniai, sutelkti pranciškonų vienuolynuose, tik ką išėjo iš spaudos. Gražiai išleistas, 126 psl., Pauliaus Jurkaus redaguotas. Įvadas, parašai ir biografijos anglų kalba. Puiki dovana draugams, nekalbantiems lietuviškai. Kaina 6 dol. Galima gauti adresu: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 5 kambarių su vonia ir šiltu vandeniu. Butas apšildytas, antrame aukšte, prie gero susisiekimo. Nuoma $65.50 mėnesiui. Kreiptis tel. EM 6-2808.

Išnuomojamas butas, II-me aukšte, 5½ kamb., šviesus, apšildytas, naujai atremontuotas. East New York. Prie gero susisiekimo, labai prieinama kaina. Tel. DI 6-6799.

JAU 22 METAI!
WEVD
1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS JOKUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

BUDGET BEAUTY SALON — Our prices are:
Shampoo and Set ..... $1.75 and up
$15.00 Permanent Wave ..... $7.25 and up
Touch-up with Miss Clairol $3.00
Touch-up with Roux or L'Oreal $3.25
Ladies Haircut—Any Style $1.50
5 Week Rinse $2.50
Children's Haircut $1.25
Call for Appointment — VI 6-8992
CUT COLOR & CURL BUDGET BEAUTY SALON
86-20 JAMAICA AVE. (Corner 87th St.), WOODHAVEN 21, N. Y.
OPEN MONDAYS

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
—•—
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
—— We take all orders special price for Weddings and Parties ——
Home-Made Bologna

LIETUVOS KANKLĖS
Graži lietuviška Kalėdinė dovana — lietuviškos muzikos plokštelė
Keturiolika labai mėgiamų lietuviškų melodijų; jų tarpe — Pas močiutę augau, Supinsiu dainužę, Sveikas Jėzau, Sėjau rūtą, Stoviu aš parimus (partizanų daina).
Kaina JAV: Stereo $5.00 • Hi-Fi $4.00
Persiuntimas 50¢
DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuvių Romos Katalikų Federacijos New Yorko ir New Jersey apskrities susirinkime sausio 26, sekmadienį, inž. A. Mažeika padarys pranešimą apie LRKF seimą įvykusį, Chicagoje; paskui bus aptarti šios apylinkės seimelio rengimo reikalai. Susirinkimas įvyks tuoj po 11 val. pamaldų Apreiškimo parapijos salėje. Visos katalikiškos organizacijos ir draugijos prašomos atsiųsti savo atstovus.

Sotus ar išalkęs būtum negali praleisti progos, neparagavęs Užgavėnių blynų. Blynai bus paskaninti įdomia linksma programa, muzika, šokiais ir jaukia nuotaika. Jau dabar visi nekantrauja ir laukia šeštadienio, sausio 25. Pradžia 8 val. vak. Vieta — visiem žinoma Apreiškimo parapijos salė. Yra tikras dalykas, kad New Yorko studentai ateitininkai nieko neapvils. Už pusantro dolerio pavalgyti ir pašokti — tai "pigiau grybų". O čia bus nebe grybai, bet skaniai kepti ir gerai suploti — blynai. Visi kviečiami ir laukiami!

Už Juozo Kundroto vėlę gedulingos mišios bus sausio 24 d. 9 val. Angelų Karalienės bažnyčioje. Užprašė žmona Rožė.

— **Rašomos ir skaičiavimo mašinėlės,** labai atpiginta kaina gaunamos iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

Kat. Moterų S-gos 12-tos kuopos susirinkimas įvyks sausio 30 7 v.v. 342 Hendrix St.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko Skyriaus balius bus vasario 1 Furci's Caterers salėje 111 Street ir Atlantic Ave. kampas, Richmond Hill, N. Y. Groja R. Butrimo sustiprintas orkestras. Balium susidomėjimas didelis. Bilietai jau išparduoti.

Kun. A. Kezio, S.J., foto kūrinių paroda rengiama kovo 14-15 Apreiškimo parapijos salėje. Parodą rengia New Yorko Lietuvių Bendruomenė.

Hamiltono ''Atžalynas'' New Yorke. Šimtojo Balfo skyriaus valdyba nutarė pakviesti vaidintojus iš Hamiltono, kurie kovo 21 d. 7 val. vak. Švabų salėje, Brooklyne, vaidins "Atžalyną". 35 asmens iš tolimos Kanados atvyksta autobusu. Po vaidinimo ruošiamas pagerbimas, jungiant jį su New Yorko Balfo vajaus užbaigimu.

Madų paroda New Yorke rengiama balandžio 12. Ir šiais metais ją organizuoja Vasario 16 gimnazijos būrelių vadovai. Parodos pelnas taip pat skiriamas minėtai gimnazijai. Visos moterys ir mergaitės, kurios nori savo pačių siūtus drabužius šioje parodoje pademonstruoti, prašom registruotis pas J. Vytuvienę, tel. VI 6-2980. Adresas: 85-29 86 St. Woodhaven 21, N.Y.

JOKUBAS STUKAS susižiadavo su Loreta Kaselyte iš Chicagos. Nuotr. V. Maželio

NEW YORKO ateitininkų šventėje jaunučiai vaidino K. Donelaičio "Metus". Nuotr. P. Ąžuolo.

New Yorko moksleivių ateitininkų šeimos šventėje

New Yorko Marijos Pečkauskuopa sausio 12 Apreiškimo parapijos salėje surengė savo tėveliams vaišes — Šeimos šventę. Beveik visi jų tėvai, maži broliukai ir sesutės, nors šaltas oras gnaibė ausis ir nosis, suvažiavo iš aplinkinių vietų, net iš New Jersey.

Prie gražiai paruoštų stalų ir skaniai pagamintų valgių kiekvienas turėjo progos susipažinti, pasikalbėti ir pasidžiaugti jaunąja karta. Buvo kuo džiaugtis: jaunieji parodė savo tėveliams ir svečiams, kad jie yra geri savo organizacijos nariai ir nėra "nurašyti" iš lietuviškos šeimos. Svečių tarpe matėsi buvęs AF vadas S. Sužiedelis, kuopos dvasios vadas kun. J. Pakalniškis, sendraugių dvasios vadas kun. St. Raila, sendr. valdybos pirm. A. Vainius, sr., sekretorė E. Baltrušaitienė, studentai ateitininkai su savo pirm. A. Vainium, jr. ir keli kiti sendraugiai.

ŠEIMOS ŠVENTĖ, surengta N.Y. moksleivių ateitininkų. Už stalo sėdi kun. St. Raila, kun. J. Pakalniškis, A. Radzivanienė. Nuotr. P. Ąžuolo.

Šventę atidarė kuopos pirm. A. Balsys. Maldą sukalbėjo dv. vadas kun. J. Pakalniškis. Tikrai atrodė, kad prie stalų susirinko viena šeima — ir jaunimas ir senimas linksmai šnekučiavo ir vaišinosi sumuštinukais ir pyragais, užgerdami kavute. Trumpas kalbas pasakė S. Sužiedėlis ir kun. J. Pakalniškis. Abu kalbėtojai įvertino šios šventės reikšmę, pagyrė jaunųjų pastangas palaikyti glaudžius ryšius su savo tėveliais ir juos pagerbti. Šiai šventei pridavė daug reikšmės ir tai, kad ir Bažnyčia šventė Šeimos dieną; moksleiviai lyg padarė tąsą tos šventės.

Programą atliko beveik visa kuopa. Pirmoj dalyj pasirodė "muzikai": kanklėmis skambino L. Surdėnaitė, pianu — D. ir A. Kiaušaitės, R. Čepulytė, L. Kiaušas, akordeonu grojo V. Keraminas. R. Navickaitė padeklamavo O.B. Audronės eilėraštį "Lietuvą", P. Baltrušaitis — L. Andriekaus "Snaigę".

Antroj dalyj įdomiai paminėtas Kristi. Donelaitis. M. Sandanavičiūtė trumpai apibudino Donelaičio "Metus", o visas būrys moksleivių, daugiausia jaunučiai, juos atvaizdavo. Keturios mergaitės originaliais rūbais ir papuošimais (ypač Ruduo su kopusto galva rankoj) vaizdavo Pavasarį, Vasarą, Rudenį ir Žiemą. Kiekviena iš jų turėjo po 3 mėnesius, kurie "kirto" po kelias eilutes iš Donelaičio "Metų".

Meninę dalį užbaigė P. Sandanavičius ir B. Tutinaitė dialogu-eilėraščiu "Mūsų kuopa yr' garbinga . . .", sukeldami daug juoko.

Šventės pirmoji dalis užbaigta kuopos pirm. padėka visiem už atsilankymą ir dalyvavimą toje šventėje, ir dv. vado malda. Toliau sukosi loterija, gana turtinga, ypač daug knygų tam tikslui buvo paaukota Tėvo Petro Baniūno, OFM ir prof. J. Brazaičio. Po to sekė žaidimai, šokiai ir dainos. Tik gaila, kad šiemet nebuvo linksmosios dalies vadovo, kaip kitais metais, ir jaunimas, kol įsidrąsino, truputį panuobodžiavo, bet tai tęsėsi neilgai.

Džiugu pažymėti, kad tiek deklamuotojai, tiek kiti skaitytojai savo taisyklinga lietuvių kalba parodo, kad namie su jais kalbama tik lietuviškai ir kad lietuviška knyga dažnai būna jų rankose. Net ir mažieji galėjo dailiai paskaityti po kelias eilutes iš Donelaičio "Metų", kur ". .žiūrkės su šeškais iš šalto pašalio traukės . . ." net ir Lietuvos mokyklose dažnai supindavo mums liežuvį.

Šventę ruošiant daug pasidarbavo vyresnės ir jaunesnės moksleivės ateitininkės ir studentės. Žinoma, jų jėgos jaunos, kad galėtų viską pačios padaryti. Joms į pagalbą paskubėjo tėvų komitetas ir mamytės. Programą paruošiant daug pasidarbavo kuopos būrelių vadovės — V. Lušytė, I. Sandanavičiutė ir M. Navickienė. Jos daug įdėjo darbo siūdamos margaspalvius rūbus ir papuošimus. Programa savo originalumu, ypač "Metais", parodė, kiek jaunučių vadovės įdėjo darbo ir pasišventinimo.

Teko pasikalbėti su vienu kitu ten buvusių tėvų. Visi pageidauja daugiau tokių bendrų pobūvių. Būtų gražu, jei New Yorko ateitininkų visi 3 vienetai suruoštų nors kartą į metus tokį bendrą pobūvį — vienos ateitiniškos šeimos artimesnį ryšį, kur prie kavutės galėtų daugiau susipažinti, pasikalbėti ir laikinai užmiršti kasdieninius savo rūpesčius. A.

LIETUVOS ATSIMINIMO radijo tūkstantisios valandos pobūvy Newarke. Kalba vicekonsulas A. Simutis. Nuotr. V. Maželio.

Amerikiečiai išpildė liet. kompozicijas

Sausio 12 piliečių klubo trečio aukšto salėje įvyko šv. Petro parapijos choro koncertas, kuriame dar dalyvavo ir trys amerikiečiai, išpildę lietuvių kompozicijas.

Dr. Henry Shurgin violenčele pagrojo du Čiurlionio kūrinius — preliudą ir nokturną. Akompanavo Jeronimas Kačinskas.

Baritonas R. Fennelle ir **kompozitorius R. Sullivan** atrodo kaip amerikiečių naktinių klubų dainininkai. Tačiau jie atidavė gražią duoklą šiam koncertui. Pirmą punktelį solistas dainavo lietuviškai, o toliau jau angliškai. Gitara pritarė R. Sullivan. Jie atliko tris lietuvių liaudies dainas ir keleta kitų kompozicijų. Jiem buvo tikrai nuoširdžiai plota.

Choras koncertą pradėjo "Betliejaus prakartėlėj" giesme, muzika Švedo. Toliau išpildė: Stakio — Verkė mergelė, Slyžio — Gaideliai gieda, Švedo — Tykus buvo vakarėlis, Švedo — Vai niekur nėra, Gudavičiaus — Kur giria žalioji, Šimkaus — Atsisveikinimas su giria, Klovos — atsisveikinimo daina iš "Pilėnų" operos. Dirigavo šio choro vadovas Jeronimas Kačinskas. Kai kuriems dalykams akompanavo Vytenis Vasyliūnas.

Po koncerto buvo vaišės ir šokiai. M. Kas

Nemuno tunto jūrų skautų sueiga ir blynų balius, datom pasikeitus, bus ne vasario 8, kaip buvo skelbta, bet vasario 9, sekmadienį.

CYO nariai vasario 1 d. 6:30 val. ryte renkasi į šv. Petro bažnyčią mišiom. Po pamaldų autobusu vyks į New Hempshire kalnus pašliužinėti. Išvykai vadovauja kun. J. Svirskas.

Šv. Petro parapinės mokyklos 8 skyrius vasario 26 d. 3 val. popiet parapijos salėje ruošia įvairybių vakarą. Parengimo pelnas skiriamas graduantų išvažiavimui į pasaulinę parodą New Yorke.

Skautai ir skautės jau pradėjo ruoštis Kaziuko mugei kovo 8 lietuvių piliečių klube.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

BOSTONO ŽINIOS

Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rėmėjai vasario 9 lietuvių piliečių klube rengia "surum-burum". Rėmėjų pirmininkas kunigas Al. Kontautas maloniai kviečia visus atsilankyti ir padėti seserim išmokėti 15,000 dol. užsilikusią skolą. Po paskaitos ir pranešimų bus lietuviškų valgių užkandžiai ir šokiai. Parengimui vadovauja N. Grabol ir Ieva Marksienė.

M.I.T. simfoninis benas vadovaujamas John Corley gegužės 9 išpildys komp. J. Kačinsko ''Transcendentinės Išraiškas'' dideliam simfoniniam benui ir vargonams. Vargonais gros Zenonas Nomeika. Koncertas bus Cresgies salėje. M.I.T. simfoninis benas laikomas vienas iš geriausių JAV. Z. Nomeikos vargonų rečitaliai JAV ir Kanadoje buvo labai gerai įvertinti.

Cafe Geiger
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. popiet
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas
registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais — 109 Warwick St. Brooklyn 7, N. Y.
Tel.: TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. HIckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
•
Rūpestingai patarnaujame visuose reikaluose, atydžiai išpildome kiekvieną pageidavimą. Jūs galite pilnai pasitikėti mūsų patarnavimu iki visų smulkmenų laidojimo reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185